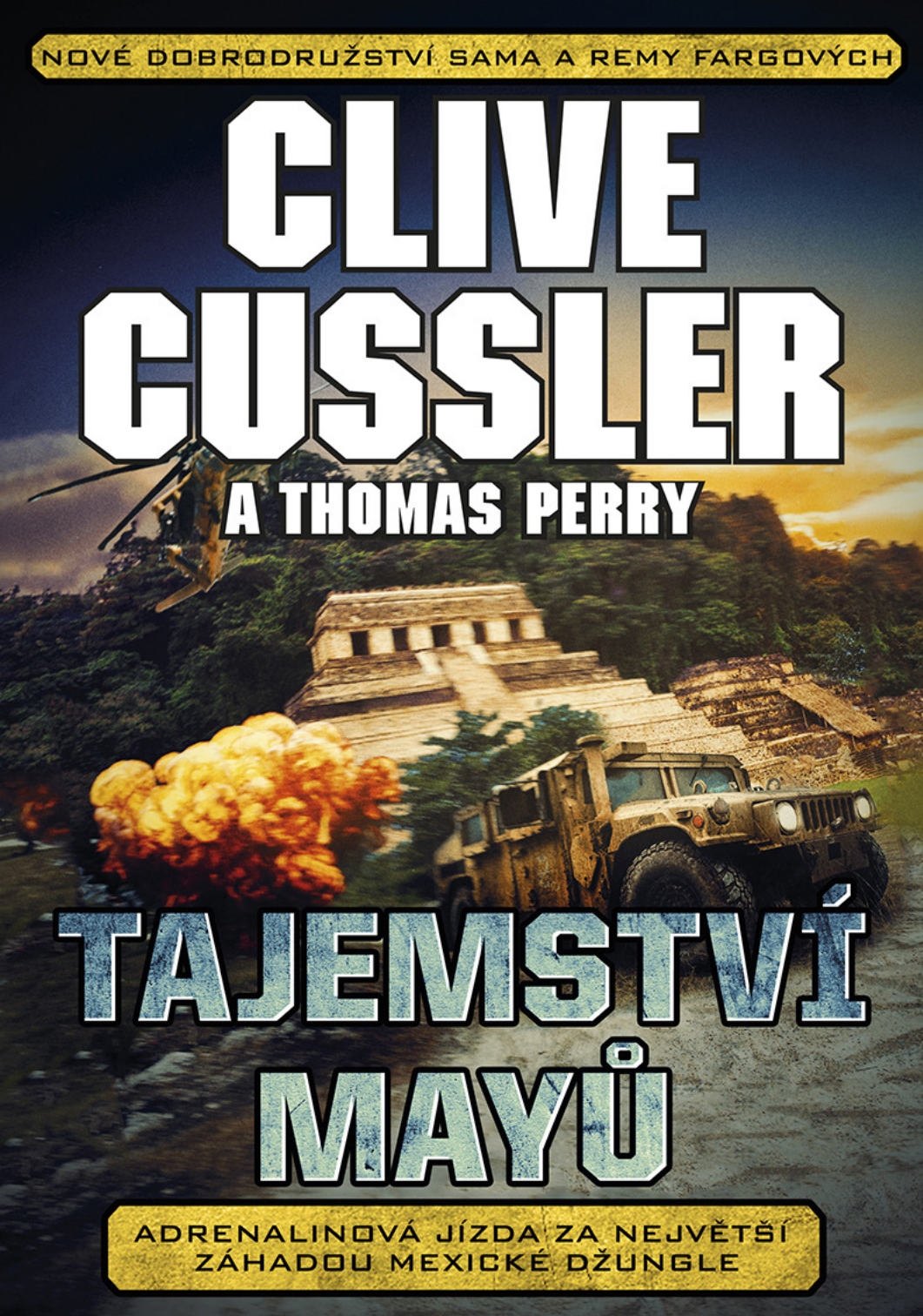

NOVÉ DOBRODRUŽSTVÍ SAMA A REMY FARGOVÝCH

CLIVE CUSSLER

A THOMAS PERRY

The background of the poster is a dramatic scene set in a jungle. In the foreground, a military Humvee is driving towards the right. To its left, a large, bright orange and yellow explosion is occurring. In the background, several Mayan pyramids are visible, partially obscured by dense green foliage. The sky is dark with some clouds, and a small aircraft is visible in the upper left. The overall tone is adventurous and action-packed.

TAJEMSTVÍ MAYŮ

ADRENALINOVÁ JÍZDA ZA NEJVĚTŠÍ
ZÁHADOU MEXICKÉ DŽUNGLE

Tajemství Mayů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Clive Cussler
Thomas Perry
Tajemství Mayů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

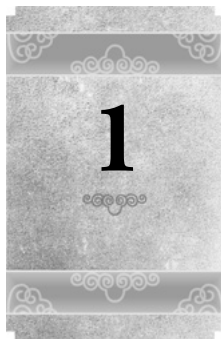
 ALBATROS MEDIA a.s.

CLIVE
CUSSLER
a THOMAS PERRY

Tajemství Mayů

RABINAL, GUATEMALA, 1537

BYLO UŽ PO PŮLNOCI, ALE STUDOVNU BRATRA BARTOLOMÉHO DE LAS CASAS v mayské misii v Rabinalu ještě osvětloval plamínek svíčky. Než půjde spát, musí napsat svůj každodenní příspěvek do zprávy biskupu Marroquinovi. Přesvědčit církevní hierarchii o úspěchu dominikánských misíí v Guatemale se mohlo podařit, jen když bude vše řádně zdokumentováno. Svlékl si černý plášť a pověsil ho na háček u dveří. Chvilí ještě stál a naslouchal nočním zvukům – něžnému vrkání ptáků a cvrkotu hmyzu do nočního ticha.

Došel k dřevěné nástěnné skříňce, otevřel ji a vyňal z ní drahocennou knihu. Kukulkán, muž královského rodu proslulý svou učeností, přinesl tuto a ještě dvě další knihy bratru Bartolomému k prozkoumání. Las Casas položil knihu na stůl. Studoval ji už celé měsíce a to, co se chystal udělat dnešní noci, bylo důležité. Položil na stůl arch pergamentu a pak teprve úžasnou knihu otevřel.

Stránka byla rozdělená na několik pásem. Byly na ní obrazy šesti fantastických antropomorfních stvoření, božstev, jak předpokládal; všechna seděla, otočená doleva, a pod nimi se odvíjelo šest vertikálních sloupců složitých

písemných symbolů, podle Kukulkána mayské písmo. Stránky byly velmi jasné bílé, zatímco obrázky byly vyvedené v červené, zelené a žluté, příležitostně modré barvě. Písmo bylo černé. Bratr Las Casas si seříznul brk, aby linka byla co možná nejostřejší, rozdělil také svůj arch na šest sloupců a začal překreslovat symboly. Byl to těžký, náročný úkol, ale on jej vnímal jako součást své práce. Patřil do jeho dominikánského poslání stejně jako jeho oděv – bílý hábit značící čistotu přikrytý černým pláštěm coby znamením pokání. Neměl ponětí, co symboly znamenají ani jak se jmenují mytická božstva, zato však věděl, že obrazy v sobě obsahují hluboké vědomosti, které církev potřebuje k pochopení svých nových konvertitů.

Pro Las Casase představovala nenásilná, trpělivá konverze mayských indiánů osobní povinnost, druh pokání. Bartolomé de Las Casas nepřišel do Nového světa v míru. Přišel s mečem v ruce. Roku 1502 se vydal na plavbu ze Španělska na ostrov Hispaniola spolu s místodržitelem Nicolásem de Ovandem a přijal *encomiendu*, podrobenou zemi, i s právem zotročit si všechny indiány, které na ní nalezne. Ještě v roce 1513, po desetiletí krutosti ze strany conquistadorů a poté, co byl vysvěcen na kněze, se připojil k dalšímu dobývání mezi indiány na Kubě a přijal další královský díl země i s jejími obyvateli jako svůj podíl za plenění. Když o tomto svém dřívějším životě uvažoval dnes, bylo mu zle studem a lítostí.

Když si pak konečně přiznal, že se podílel na páchání velikého hříchu, zahájil svůj osobní plán pokání a reformace. Las Casas si bude už navždy pamatovat ten den v roce 1514, den, kdy povstal, odsoudil své předchozí jednání a vrátil své indiánské otroky místodržícímu. Vzpomínat na ten den bylo jako dotýkat se jizvy po staré popálenině. Brzy nato se vydal zpátky do Španělska prosit u mocných za ochranu indiánů. To bylo před tříadvaceti lety, a od té doby neúnavně pracoval ve snaze zasvětit své spisy, svou práci odčinění všeho zla, které napáchal a kterému nečinně přihlížel.

Pracoval na opisu několik hodin, dokud nedokončil celou stránku. Potom pergamenovou kopii uložil na dno krabice s kázáními pod všechny ostatní, které už opsal. Přešel po malé místnosti a plamínek svíčky se zatřepotal. Položil na stůl další čistý arch, počkal, až se plamínek ustálí a bude vrhat zase jednolitě žluté světlo, a potom se pustil do svého dalšího úkolu. Namočil brk

do inkoustu a zapsal datum: 23. leden 1537. Vtom se hrot pera nad papírem zastavil.

Las Casas zaslechl důvěrně známé zvuky, které ho okamžitě rozčílily. Zaslechl dupot vojáků pochodujících v četě, nárazy jejich bot do vlhké země, cinkot ostruh a zvonění jílců mečů, které narážely do oceli na spodcích jejich kyrysů.

„To ne,“ zamumlal. „Už ne, Pane. Ne tady.“ Bylo to znesvěcení. Byla to zrada. Místodržící Maldonado porušil svůj slib. Když se dominikánským bratřím podaří uklidnit domorodce a obrátit je na víru, neměli přicházet už žádní kolonisté, aby tu vyhlášovali své *encomiendas*—ale hlavně žádní vojáci. Vojáci, kterým se nepodařilo indiány v těchto oblastech podrobit bojem, přece nemohou přicházet a zotročovat je teď, když je bratři proměnili v přátele.

Las Casas na sebe hodil černé roucho, rozrazil dveře a s pleskáním kožených sandálů o cihlovou dlažbu se rozeběhl dlouhou galerií. Brzy spatřil jednotku španělské kavalérie, vojáky vyzbrojené meči a oštěpy, kyrysy a přilbice z toledské oceli pableskující ve světle velikého ohně, který rozdělali na nádvoří hned proti kostelu.

Las Casas k nim doběhl s máváním rukou a křikem: „Co to děláte? Jak se opovažujete rozdělat oheň uprostřed misijního nádvoří? Střechy budov tu nejsou nic než sláma!“

Vojáci ho viděli a slyšeli, a dva nebo tři se mu dokonce zdvořile uklonili, ale tohle byli profesionální válečníci, conquistadoři, a dobře věděli, že dohadováním s hlavou dominikánské misie se nestanou ani bohatší, ani mocnější.

Když je začal napadat, ustupovali stranou nebo dozadu, ale do hádky se zatahnout nenechali.

„Kde je váš velitel?“ ptal se. „Jsem otec Bartolomé de Las Casas.“ Svůj kněžský titul používal zřídka, ale byl koneckonců kněz, a navíc první ze všech, kdo byli v Novém světě vysvěceni. „Chci mluvit s vaším velitelem.“

Nejbližší dvojice vojáků se otočila směrem k vysokému muži s tmavým plnovousem. Las Casas si povšiml, že zbroj tohoto muže je o něco honosnější než u ostatních. Její povrch byl zdobený filigránskými rytinami a vykládaný zlatem. Zatímco se k němu Las Casas přibližoval, muž zvolal „Seřadte se!“

a jeho muži se vyrovnali do čtyř řad čelem k němu. Las Casas vkročil mezi něj a jeho vojáky.

„Jak můžou vtrhnout vojáci uprostřed noci do dominikánské misie? Co tu vůbec děláte?“

Muž se na něj podíval vyčerpaně: „Máme tady práci, bratře. Stěžujte si u místodržícího.“

„Ten mi slíbil, že sem vojáci nikdy nepřijdou.“

„To bylo asi předtím, než se dozvěděl o těch ďáblových knihách.“

„Ďábel nemá s knihami nic společného, vy idiote. Nemáte tu co dělat.“

„Nicméně tu jsme. Byly tu spatřeny pohanské knihy, jak bylo oznámeno bratru Toribiovi de Benevente, jenž požádal místodržitele o pomoc.“

„Benevente? Ten nad námi nemá žádnou úřední moc. Není to ani dominikán. Je to františkán.“

„Tyhle vnitřní rozmíšky jsou váš problém. A můj je zase najít a zničit ďábelské knihy.“

„Nejsou ďábelské. Obsahují moudrost zdejšího lidu a všechny informace, které existují o nich, jejich předcích, sousedech, jejich filosofii, jazyce a kosmologii. Žili tady tisíce let a jejich knihy jsou darem budoucnosti. Sdělí nám věci, které bychom jinak nikdy nezjistili.“

„Máte chybné informace, bratře. Některé z nich jsem viděl osobně. Není v nich nic než obrázky a znamení démonů a ďáblů, které uctívají.“

„Ti lidé přešli na naši víru, jeden po druhém a dobrovolně. My to neděláme jako františkáni, kteří pokřtí deset tisíc lidí najednou. Stará mayská božstva dnes neznamenaají víc než pouhé symboly. Dosáhli jsme tu za krátký čas neuvěřitelných pokroků. Neobratte všechnu naši práci vniveč tím, že jim ukážete, jací jsme barbaři.“

„My? Barbaři?“

„Ano, barbaři. Víte – lidi, co ničí umění, pálí knihy, zabíjejí každého, komu nerozumí, a z jeho dětí si dělají otroky.“

Velitel se obrátil ke svým mužům: „Odvedte ho ode mě.“

Las Casase se chopili tři vojáci a – co možná nejjemněji – táhli ho pryč z nádvoří. Jeden z nich tiše poznamenal: „Otče, naléhavě vás prosím. Držte

se od velitele dál. Má své rozkazy a radši by umřel, než by je neuposlechl.“ Opatrně od něj odstoupili, otočili se a rozběhli zpátky na nádvoří.

Las Casas se naposledy otočil k vojákům stavějícím velkou hranici. Pobíhali sem a tam, rozebírali všechno, co bylo ze dřeva, a přikládali to do jasných plamenů, které se nad nimi vzdouvaly k nebi a připomínaly demony víc než kterékoli z božstev vyobrazených v mayských knihách. Otočil se a vydal se zadem okolo misijních budov z nepálených cihel, drže se v tmavých, krytých zákoutích. Na okraji vymýceného území vstoupil na stezku džunglí. Listoví kolem něj po chvíli zhoustlo natolik, že si připadal, jako by procházel mezi stěnami jeskyně. Stezka ho vedla dolů k řece.

Když Las Casas dorazil až k ní, uviděl, že mnoho indiánů ve vesnici vyšlo ze svých přístřešků a že i oni rozdělali veliký oheň. Věděli o příchodu cizích vojáků a sešli se uprostřed vesnice, aby probrali, co budou dělat. Bartolomé je oslovil v k'iche', jazyce Mayů v tomto regionu. „To jsem já, bratr Bartolomé,“ zvolal. „Misii obsadili vojáci.“

Spatřil Kukulkána, který dál klidně seděl ve dveřích svého přístřešku. Býval významným náčelníkem v Cobánu, než se rozhodl přijít do misie, a nyní už i zde k němu všichni vzhlíželi jako ke svému vůdci. „Viděli jsme je,“ řekl. „Co chtějí? Zlato? Otroky?“

„Přišli pro knihy. Nerozumějí knihám a někdo jim řekl, že vaše knihy jsou jen o ďáblu a čarodějnictví. Přišli najít všechny vaše knihy a zničit je.“

Ozval se šepot a výrazy ohromení. Zprávy připadaly zdejšímu lidu naprosto nepochopitelné, jako by někdo přišel vykácet všechny stromy, odvodnit řeky nebo zakrýt samotné slunce. Připadalo jim to jako akt čiré zloby, který nemůže vojákům vůbec nic přinést.

„Co máme dělat?“ zeptal se Kukulkán. „Bojovat?“

„Naše jediná možnost je pokusit se aspoň některé knihy zachránit. Vybrat ty nejdůležitější a odnést je odtud.“

Kukulkán pokynul svému synu Tepeuovi, muži kolem třicítky, který byl uznávaným válečníkem. Promluvíli spolu v rychlých šepotech. Tepeu přikývl a Kukulkán oslovil Las Casase: „Není pochyb. Musíme zachránit tu, kterou jsem ti přinesl ukázat do misie. Ta jediná má větší cenu než všechny ostatní.“

Las Casas se otočil a vydal se po stezce džunglí. Najednou měl Tepeua za zády. „Musíme se tam dostat dříve, než ji najdou,“ řekl mu Tepeu. „Snaž se se mnou držet krok.“ Potom se rozběhl.

Tepeu uháněl po stezce, jako by viděl ve tmě, a díky tomu, že před sebou rozeznával jeho siluetu, se i Las Casas mohl pohybovat rychleji. Vzhůru k misií vystoupali v plném běhu. Když se ocitli na vyvýšené plošině, Las Casas spatřil řadu vojáků pochodujících po hlavní cestě k indiánské vesnici.

Las Casas se teď na vojáky nemusel dívat. Účastnil se vyhlazování Taínů na Hispaniole a dovedl si přesně představit, co se bude dít. První skupina vojáků vtrhla do jednoho přístřešku. Minutu nato se jeden z nich vynořil s mayskou knihou. Las Casas zaslechl mužský hlas v jazyce ch'olan: „Zachránil jsem ji z města Copán!“ Zemí otřásl výstřel z arkebuzy a z nedalekého vysokého stromu se ve víru pleskajících křídel a vrískotů vzneslo hejno papoušků. Muž ležel před vchodem do chatrče mrtev.

Zatímco se Las Casas s Tepeuem kradli do spoře osvětlené oblasti za misií, Las Casas uvažoval o Tepeuově rodině. Kukulkán byl velekněz, učenec. Jeho rodina patřila do královské třídy. Když posledního vládce zabila choroba, byl za vůdce lidu zvolen on. Složitě zdobených opeřených královských odznaků se s Tepeuem na útěku z domova museli vzdát, ale Tepeu měl na sobě tmavozelené jadeitové náušnice, náramky a korálkový náhrdelník, jejichž vlastnictví a nošení bylo mezi Mayi vyhrazeno pouze aristokratům.

Probíhali zezadu kolem budov směrem k obydlím dominikánů a viděli, že vojáci už se vracejí z prohlídky misijní sbírky domorodých předmětů. Nosili plné náruče knih, ceremoniálních předmětů a řezbářských výrobků a házeli je do hořící hranice.

Mayské knihy byly dlouhé překládané pruhly vyrobené z lýka divokých fíkovníků. Povrch určený ke psaní byl natřen tenkou vrstvou bílého štuky, barvy k malbám se vyráběly z přírodních barviv. Všechny knihy, které našli, házeli vojáci do plamenů. Ty nejstarší byly nejvíce vyschlé a okamžitě se zapalovaly; zahořely rychlým, jasným plamenem, načež padesát nebo sto stránek uchovávaných pečlivě celá staletí bylo ztraceno navždy. Las Casas věděl, že v těch knihách může být cokoli. Kukulkán mu prozradil, že se

v nich skrývají matematická pojednání, astronomická pozorování, umístění zmizelých měst, výklady zapomenutých jazyků, popisy velkých činů králů, sahající tisíce let nazpět. V jediné vteřině se teď všechny tyto informace, pečlivě, ručně zapsané a zakreslené, měnily v jiskry a dým vznášející se vzhůru k obloze.

Tepeu se v temnotě pohyboval rychle a obratně. Pootevřel velké dřevěné dveře do kostela jen natolik, aby se protáhl dovnitř. V Las Casasův prospěch hrála jeho černá dominikánská róba, beztvará a temnější než stín. Pár okamžiků nato Las Casas dostihl Tepeua v kostele. Provedl ho uličkou k oltáři a obešel ho zprava, ke dveřím vedoucím do sakristie. V přízračném měsíčním světle z vysokých oken minuli albu a ornát zavěšené na stěně, dřevěnou truhlu, kde byly další kněžské hávy uschované před všudypřítomnou vlhkostí guatemalské džungle. Provedl Tepeua malými dvířky na opačné straně místnosti.

Vykročili z kostela do dlouhé, zastřešené galerie dominikánských obytných prostor. Kradli se po cihlové dlažbě bosí, aby jejich sandály nevydaly žádný zvuk. Na konci galerie vstoupili do Las Casasovy studovny. Tepeu přešel k prostému psacímu stolu, na kterém uviděl knihu. Opatrně ji zvedl a pohlédl na ni tak starostlivě, jako by se vítal s živou bytostí, s někým, o kom si myslel, že ho ztratil.

Tepeu se rozhlédl po místnosti. Las Casas tu měl domorodý hrnec zdobený malbami denních činností mayského krále. Las Casas jej do místnosti otočil tou stranou, kde bylo zobrazeno každodenní omývání, zatímco strana, na které si král propichuje jazyk, aby vzdal krvavou oběť, byla otočená ke zdi. V hrnci byla bratrova zásoba pitné vody a byl opásaný popruhem, s jehož pomocí ho indiánský ministrant přenášel.

Tepeu vylil zbytek vody do Las Casasova umyvadla, natáhl se a kusem látky vytřel hrnec dosucha. Drahocennou knihu vložil dovnitř.

Las Casas došel ke skřínce na zdi, kde bylo několik dalších písarských projektů, na nichž pracoval. Vytáhl další dvě mayské knihy a podal je Tepeuovi. „Měli bychom zachránit, co se dá.“

Tepeu odpověděl: „Budou mě jen tížit. Ta první stojí za stovku takových.“
„Pak ostatní zmizí navěky.“

Tepeu řekl: „Odnesu tu knihu daleko, na místo, kde ji vojáci nedokážou najít.“

„Nenech je, aby tě chytili. Myslí si, že to, co neseš, jsou poselství ďáblova.“

„Já vím, otče,“ přikývl Tepeu. „Dej mi své požehnání.“

Poklekl.

Las Casas položil dlaň Tepeuovi na hlavu a pronesl latinsky: „Pane, ať tohoto muže ochrání jeho spravedlivost. Nechce nic pro sebe, chce pouze zachovat moudrost svého lidu budoucím generacím. Amen.“ Otočil se, došel znovu ke skříňce a vrátil se se třemi kusy zlata. Podal je Tepeuovi.

„Je to všechno, co mám. Použij je na své cestě, nač bude potřeba.“

„Děkuji, otče.“ Tepeu se rozešel ke dveřím.

„Počkej. Ještě nechod. Slyším je.“ Las Casas šel ke dveřím a vykročil před ně. Všude silně čpěla spálenina a z vesnice dole u řeky se sem nesly výkřiky. Stoupl si zády ke dveřím, zatímco se četa vojáků protlačila kolem tří z jeho dominikánských mnichů, kteří se jim pokoušeli zabránit ve vstupu do misie. Čtyři vojáci vtrhli do zásobárny na galerii, aby ji prohledali.

Las Casas sáhl za sebe, otočil klikou a pootevřel dveře své studovny. Jen koutkem oka zahlédl, jak Tepeu vyklouzl ven. Hrnc měl na zádech, jeden pásek kolem pasu a druhý okolo čela, kde spočívala většina váhy jeho zava-
zadla. V plném běhu právě přetínal mýtinu a mizel mezi stromy, vidět však byl jen pár okamžiků, a slyšet vůbec.

2

U OSTROVA GUADELOUPE, MEXIKO; SOUČASNOST

KOLEM SAMA A REMI FARGOVÝCH PROPLOUVALY TISÍCE STŘÍBŘITÝCH RYBEK, otáčejíce se unisono jednou tam a potom zase jinam, jako by je všechny ovládala jediná mysl. Voda byla průzračná a teplá a Sam a Remi viděli daleko za ocelové mříže své klece.

Sam držel v ruce metrovou hliníkovou tyč s malým, ostrým bodcem na konci. Byl to nástroj na značkování a za těch pár týdnů, které s Remi na této plavbě strávili, už se ji Sam naučil celkem obratně používat. Podíval se na Remi, pak znovu před sebe, upřel zrak do dálky.

Před jejich očima se na hranici viditelnosti začal formovat tmavý obrys, jako by se drobné částčky ve vodě zvolna poskládaly do pevného tvaru. Byl to žralok. A přesně jak Sam a Remi očekávali, zamířil k nim. Přibližoval se pod šikmým úhlem, snad přitahován hustými hejny rybiček, které se nahromadily v okolí ocelové potápěčské klece a mihotaly sem a tam mezi mřížemi. Nebylo však pochyb o tom, že žralok věděl i o Samovi a Remi.

Manželé Fargovi byli zkušení potápěči a oba už si dávno zvykli na fakt, že není možné vstoupit kdekoli na světě do oceánu, aniž by si vaší přítomnosti

všiml žralok. Během let jich už viděli spoustu, většinou menších žraloků modravých, kteří připluli blízko k nim prozkoumat ty podivné vetřelce oblečené v neoprenu, když se potápěli v chaluhoých lesích nedaleko svého domova v San Diegu; obvykle se přiblížili, coby kořist je zavrhlí a potom zase odpluli. Tento žralok však ztělesňoval tu druhou možnost: děsivý predátor, plující stále kupředu, aby mu mezi žábami proudila voda, vybavený dokonalým zrakem, čichem, sluchem, sítí nervů pokrývajících celé tělo, kterými zaznamenal ve vodě i nejjemnější vibrace, a schopností cítit nepatrné elektrické výboje ze svalových kontrakcí svých obětí.

Žraločí ocas se párkrát líně zavlnil a zvíře se posunulo k nim. Jak byla jeho silueta v čiré vodě stále lépe vidět, zdálo se, jako by žralok svítil. Už z dálky jim připadal veliký, ale teď, když se k nim přiblížil, si Sam uvědomil, že musel být ještě dál, než se zdálo. Čím víc se přibližoval, tím byl ohromnější. Byl to přesně jeden z těch tvorů, které sem Sam a Remi přišli hledat – velké bílé žraloky dlouhé přes šest metrů.

Žralok proplul hejnem rybek, které se nejprve rozdělilo do dvou vířících rojů a pak znovu spojilo do hejna, ale velký tvor jim nevěnoval pozornost. Jeho ocas se znovu zavlnil a on hladce klouzal vodou vpřed. Dravec, jehož hlavu tvořil oblý nos formovaný do špičky, jenž nyní vypadal jako široký něco kolem metru dvacet, se přiblížil vodou k nim a potom se zase otočil. Jeho tělo se mihlo kolem ocelové klece, kde byli Sam s Remi zavěšení, tak blízko, že kdyby prostrčili ruce mřížemi, mohli se ho dotknout. Jeho tělo bylo silné, mohutné, špičatá hřbetní ploutev nad ním vypadala vysoká jako dospělý muž.

Žralok se podle všeho nechystal zmizet. Znovu proplul kolem nich. Sam a Remi zůstali ve své kleci bez hnutí. I po tolika ponorech v okolí ostrova Sam zjišťoval, že v těchhle dlouhých minutách se nedovede ubránit uvažování o ocelových tyčích svařených v klec. Jsou dost pevné? Vypadaly tak, když jeřáb spouštěl klec do vody. Teď mu však sváry připadaly chatrné a uspěchané – snad i nespolehlivé. Svářeč si nejspíš nedokázal ani představit rozměry a sílu takového stvoření, jaké je teď obeplouvalo.

Tohle zvíře připlulo k ostrovu Guadeloupe hledat rypouše a tuňáky; ani jedno, ani druhé Sam a Remi nijak zvlášť nepřipomínali. V černých

potápěčských oblecích však mnohem víc vypadali jako lachtani kalifornští, díky čemuž mohli před velkým bílým žralokem působit jako lahodná pochoutka. Potom však, stejně náhle, jako se objevil, žralok párkrát máchl mocným ocasem a začal se od klece vzdalovat. Sam pár vteřin cítil intenzivní zklamání. Na svou velikost a zuřivost byli velcí bílí žraloci někdy překvapivě opatrní. Propásl snad Sam svou jedinou šanci zařadit tohoto obra do sledovacího programu?

Vtom, bez varování, se žralok prudce otočil, čtyřikrát nebo pětkrát mrsknul ocasem a mohutným trupem narazil do širší strany ocelové klece, odhaluje v rozšklebené obrovské tlamě řady trojúhelníkových zubů. Sam a Remi se přilepili k mřížím na protější straně klece, zatímco žralok zmítal přední částí těla, jak se snažil protlačit čelisti přes klec, ale nebyl toho schopen.

Žralok tlačil klec před sebou. Naklonila se a Sam se chopil příležitosti. Zabodnul hliníkovou tyč do kůže u kořene vysoké hřbetní ploutve a ihned ji vtáhl zpátky do klece. Zdálo se, že žralok to necítil, že si toho ani nevšiml. Značka byla na svém místě; z kůže pod ploutví teď vlála jasně žlutá žraločí známka s šestimístným číslem, na obrovské rybě skoro nepatrná.

Žralok proplul pod klecí, Sam a Remi čekali. Napůl očekávali, že se otočí, nabere ještě větší rychlost a znovu v plné rychlosti narazí do klece, tentokrát ale pokoří narychlo vyrobené sváry, rozerve klec a oni se ocitnou před jeho obrovskou ozubenou tlamou. On si ale šel po svém, pořád dál a dál, až najednou byl pryč. Sam natáhl ruku a škubl za signální lano třikrát a potom znovu třikrát. Odněkud z jiného světa nad nimi zazněly vibrace motoru, klec sebou trhla a začala stoupat vzhůru.

Vystoupali z vody, jeřáb je vytáhl nad hladinu do jasné sluneční záře a zhoupł jimi nad palubu jachty. Remi si sundala masku a náustek a oslovila Sama: „Co to mělo znamenat? Copak nevypadám dost lákavě, abych stála za druhý pokus?“

„Neboj se,“ odpověděl. „Vypadáš prvotřídně. Ale já jsem se v rámci přípravy učil vypadat nestravitelně.“

„Ty můj hrdino.“

S úsměvem si stáhl z hlavy kapuci potápěčského obleku. „To byla nádhara.“

„Díky tobě mi nikdy nedojdou témata nočních můr.“ Políbila ho na tvář, vystoupili z klece a vydali se do své kajuty převléct do něčeho suchozemského.

O pár minut později už Sam a Remi stáli na přední palubě pronajatého *Marlow Exploreru*. Byla to moderní, luxusní čtyřiadvacetimetrová jachta, která na otevřené vodě dokázala udělat dvacet čtyři uzlů, ale za ty dva týdny, co strávili na palubě, kapitán Juan Sandoval nikdy nemusel dva dieselové motory Caterpillar C30 pořádně rozpálit. Nikam nespěchali. Křižovali pásy oceánu a hledali slibná místa, kde by se mohli vyskytovat bílí žraloci, příležitostně zajeli do příjemných mexických přístavů doplnit palivo nebo nakoupit zásoby. Jachta byla větší, než Sam a Remi potřebovali. Měla tři plně vybavené soukromé kajuty s vlastní koupelnou a oddělený prostor pro tříčlennou posádku. Kapitán Sandoval, důstojník Miguel Colera a kuchař George Morales byli všichni z Acapulca, domovského přístavu nájemné lodi. Sam a Remi si ji půjčili, aby je dopravila k ostrovu Guadeloupe, asi dvě stě šedesát kilometrů od pobřeží Baja California, což bylo místo dobře známé výskytem velkých bílých žraloků.

Fargovi se dobrovolně přihlásili k účasti na mořské biologické studii Kalifornské univerzity v Santa Barbaře, jejímž cílem bylo zjistit víc o pohybech a zvycích bílých žraloků. Jejich značkování probíhalo už několik let, ale dosud se setkalo jen s omezeným úspěchem, protože většinu označovaných žraloků už nikdy nikdo neviděl. Sledování jednotlivých zvířat doprovázelo mnoho obtíží. Byli známí tím, že cestovali na veliké vzdálenosti, bylo těžké je zachytit, a navíc byli nebezpeční. Ale ostrov Guadeloupe podle všeho nabízel vynikající příležitost. Bylo to totiž místo, kde se rok co rok spolehlivě objevovali velmi velcí, dospělí bílí žraloci. A pokud by členové nějaké expedice byli ochotni vstoupit do vody v ochranné potápěčské kleci, bylo by možné je označkovat bez pokusu o chycení. Sam teď satelitním telefonem ohlašoval číslo značky a popis dnešního žraloka.

Zatímco se loď hladce přesouvala po otevřených vodách k Baja California, Remi nastavila své rudohnědé vlasy větru, aby je vysušil. Sam se naklonil blízko k ní: „Pořád tě to baví?“

„Jasně,“ odpověděla. „S tebou mě to vždycky baví.“

„Ale na to jsi nemyslela. Něco tě trápí.“

„Abych řekla pravdu, přemýšlela jsem o našem domě,“ přiznala Remi.

„To mě mrzí,“ řekl. „Myslel jsem, že když strávíme nějakou dobu na výzkumném projektu, bude ti to rychleji utíkat. Říkal jsem si, že už těch oprav a přestaveb budeš mít plné zuby.“

Před pár měsíci se vrátili z prací na odkrývání hromad naloupené kořisti, které v pátém století ukryli po celé Evropě Hunové. Tři konkurenční hledači pokladů si ale buď mysleli, že si Fargovi část drahocenných artefaktů odvezli s sebou domů, anebo se jim prostě jen chtěli pomstít za to, že byli rychlejší. Každopádně vymysleli ozbrojený útok na čtyřpodlažní dům Fargových na Goldfish Point v La Jolla a rozmlátili ho na kusy. Od té doby Fargovi dohlíželi na opravy a přestavby.

„Ano, už mě to unavovalo,“ řekla. „A dodavatelé mě přiváděli k šílenství. Nejdříve s nimi musíš jít do instalatérského skladu a vybrat přesně ta udělátka, která chceš. Pak musíš na další schůzku, kde ti řeknou, že tenhle model se přestal vyrábět a musíš si vybrat jiný. Potom–“

„Já vím,“ řekl a rozhodil ruce.

„Nesnáším opravy, ale stýská se mi po našem psovi.“

„Zoltán je v pohodě. Selma ho opatruje jako vůdce smečky.“ Chvilí se odmlčel. „Když jsme před měsícem vyrazili na tenhle výlet, na univerzitě doufali, že se nám podaří označkovat deset žraloků. Ten dnešní macek byl číslo patnáct. Řekl bych, že je čas pověsit značkovací tyč na hřebík a zamířit zpátky.“

Remi se od něj trochu odtáhla, aby se mu mohla podívat do očí. „Abys mě špatně nepochopil. Miluju oceán a miluju tebe. A komu by se nelíbilo cestovat na luxusní jachtě z jednoho nádherného místa na druhé?“

„Ale?“

„Ale už jsme pryč hrozně dlouho.“

„Asi máš pravdu. Už jsme dokázali víc, než jsme chtěli, a možná je čas vrátit se domů, dorazit ten náš dům a pustit se do něčeho nového.“

Remi zavrtěla hlavou: „Nemusíme se vracet hned teď. Už máme namířeno do Baja a na zem se dostaneme v laguně San Ignacio. Vždycky jsem chtěla vidět plejtvákovce pářit se a rodit mláďata.“

„A pak bychom mohli pokračovat rovnou do Acapulca a tam nasednout na letadlo.“

„Třeba,“ přikývla. „To probereme potom.“

Po dalším dnu zakotvili v laguně San Ignacio a spustili na moře plastové mořské kajaky. Remi a Sam do nich sešplhali, George Morales jim podal oboustranná pádla a oni vpluli do laguny. Netrvalo dlouho a nad hladinu před nimi se vynořila první šedá velryba, vychrlila z nozder na vrchu hlavy spršku vody a mlhy a zvolna se zanořila zpátky, zanechávajíc za sebou ocasem rozvířenou zpěněnou stopu pod hladinou. Sam a Remi chvíli mlčky zírali – zvíře o velikosti autobusu městské hromadné dopravy se přímo před nimi vynořilo a zase zmizelo a nechalo jejich malé, oranžové plastové kajaky v laguně opuštěné.

Zbytek dne a celý následující strávili Fargovi na svých kajacích. Kdykoli potkali plejtvákovce, přiblížil se k nim, evidentně zvědavý. Sam a Remi každou velrybu pohladili po hlavě a zádech a potom ji sledovali odplouvat.

Večer Fargovi seděli u stolu na zadní palubě jachty spolu s posádkou a pochutnávali si na čerstvě ulovených rybách a mexických lahůdkách donesených z restaurace v městečku San Ignacio. Zůstali dlouho po setmění, povídali si o moři a jeho stvořeních, o svých životech a přátelích a rodinách, a nebe se zatím plnilo rozjasňujícími se hvězdami. I potom, co se Sam a Remi ve své kajutě uložili ke spánku, chvílemi ještě slyšeli z temnoty zvuky velrybích výtrysků.

Poté se vydali podél pobřeží na jih směrem k Acapulcu. Hned po příjezdu do města zavolali Selmě Wondrashové, své vedoucí badatelce. Jí i mladému páru, který pod ní pracoval – Peteu Jeffcoatovi a Wendy Cordenové – dali měsíc volno, ale Selma trvala na tom, že zatímco budou všichni pryč, ona zůstane v La Jolla a bude dohlížet na rekonstrukci.

Selma zvedla telefon: „Ahoj, Remi. Zoltán je v pohodě.“

„Jsme tu oba,“ zasmál se Sam. „To rád slyším. A jak jdou stavební úpravy?“

„Nezapomínejte, že katedrála Notre-Dame se stavěla několik staletí.“

„Doufám, že žertuje,“ poznamenala Remi.

„Ale ano. Už tu nezbyl ani jediný kousek dřeva s dírou po kulce. Přízemí a první patro jsou prakticky hotová, všechno šlape. Ve druhém patře se ještě

dokončuje malování, ale ve vašem apartmá ve třetím patře je třeba ještě týden dva pracovat. Víte, co to znamená.“

„Že budu mít ve skříni konečně dost místa na boty?“ optala se Remi.

„Ano,“ řekl Sam. „A že dva týdny v jazyce řemeslníků znamená nejmíň měsíc.“

„Není nad to, pracovat pro pesimistu. Když se pak všechno povede, člověk je příjemně překvapený. Kde mimochodem jste?“

„Jsme hotoví se značkováním žraloků. Teď jsme v Acapulcu.“

„Je tam všechno v pořádku?“

„Je to nádhera,“ odpověděla Remi. „Čerstvé ryby, kuřecí mole, tanec pod hvězdami a tak. Je to lepší než dělat kořist žralokům. Ale přemýšlíme, že se brzy vydáme domů.“

„Tak jen dejte vědět. Bude na vás čekat letadlo s posádkou, které vás odveze domů. Dojedu pro vás na letiště Orange County.“

„Díky, Selmo,“ řekla Remi. „Ozvěme se. Teď je čas se ještě trochu pobavit. Za deset minut máme rezervovanou večeři. Zavolej, když nás budeš potřebovat.“

„Zavolám. Ahoj.“

Bydleli v hotelu v jedné ze dvou vysokých věží a tu noc, těsně potom, co se uložili ke spánku, ucítili krátké zachvění. Zdálo se, jako by se budova pár vteřin houpala, a zaslechli slabé drnění, ale nic víc. Remi se otočila, přivinula se k Samovi a řekla: „Další důvod, proč tě miluju – bereš mě jen do hotelů přestavených tak, aby odolaly zemětřesení.“

„Na seznamu vlastností muže snů to zřejmě nebude ten nejčastější bod, ale i tak jsem rád.“

Druhý den se odhlásili z hotelu a vrátili se na jachtu. Jakmile ale vkročili do přístaviště, ucítili, že se něco změnilo. Kapitán Juan postával na kapitánském můstku a poslouchal rozhlasové vysílání ve španělštině tak nahlas, že ho uslyšeli, jakmile vystoupili z taxíku. George stál u zábradlí, díval se, jak přicházejí, a na jeho tváři s rozšířenými očima se zračily obavy. Když se nalodili, zaslechl Sam slova „*sismo temblor*“ a „*volcán*“.

„Co se děje?“ zeptal se Sam. „Další zemětřesení?“

„Jen před pár minutami. Juan snad bude vědět víc.“

Sam, Remi a George vylezli na můstek a přidali se ke kapitánu Juanovi. Uvítal je slovy: „Zasáhlo to pobřeží o kus dál v Chiapasu, u Tapachuly. Je to hned u hranic s Guatemalou.“

„Jak moc je to zlé?“ zeptala se Remi.

„Hodně zlé,“ vydechl. „Říkají osm celých tři, osm celých pět. Od té doby vychází dým z Tacaná, sopky severně od města. Všechny silnice široko daleko zatarasily sesuvy půdy. Lidi jsou zranění, snad i mrtví, ale nikdo neví, kolik jich je.“ Zavrtěl hlavou: „Kéž bychom mohli něco dělat.“

Sam se podíval na Remi a ta přikývla. „Musíme si zavolat. Začněte připravovat loď k vyplutí. Jestli jste od našeho příjezdu nestihli něco udělat, udělejte to teď.“

Sam vytáhl satelitní telefon a odešel na přední palubu. Vytočil číslo. „Selmo?“

„Ahoj Same,“ pozdravila ho. „To se vracíte domů tak brzy?“

„Ne, něco se stalo. Kus od nás po pobřeží, v Tapachule, došlo k velkému zemětřesení. Potřebují každou pomoc a silnice do města jsou zablokovány – možná kompletně celá oblast. Netuším, jaké letiště mají v Tapachule, ale rád bych, abys zavolala doktora Evanse. Požádej ho, ať objedná standardní zdravotnický balík pro případ přírodní katastrofy a pošle ho do nejbližší zdejší nemocnice – všechno, co je třeba v případě velkého zemětřesení. Řekni, že to jde na nás. Seženi mu bankovní úvěr na sto tisíc dolarů. Zvládneš to?“

„Jistě. Kdybych ho nezastihla, pověřím nějakého svého doktora. S letištem to je jiný problém. Zjistím, jestli to dokážou přivést, nebo to budou muset shodit.“

„My zamíříme na jih, hned jak se nám podaří vyrazit.“

„Zůstaneme v kontaktu.“ Selma zavěsila.

Sam se rychle vrátil na můstek ke kapitánovi. „Zdá se, že jsme schopni tu dokázat něco víc než jen označkovat pár ryb.“

„Jak to myslíte?“

„Silnice do Tapachuly jsou vyřazené, že?“

„Aspoň v rádiu to říkají. Tvrdí, že jejich zprůjezdnění může zabrat měsíce.“

„Když jsme sem přijeli, nanosili jste na palubu spoustu jídla a vody a naplnili palivové nádrže, že ano? Takže teď prosím naložte na loď, co se na ni vejde, a vyrazíme. Nejspíš tam můžeme být za den nebo za dva.“

„Ehm, to ano,“ odpověděl kapitán. „Možná trochu později. Ale společnost, která loď vlastní, nám takovou cestu ani zásoby nezaplatí. Nemůžou si to dovolit.“

„My ano,“ řekla Remi. „A my jsme tady. Takže jdeme nakupovat zásoby.“

Sam, Remi, kapitán Juan, George a Miguel se dali do práce. Sam půjčil velikou dodávku a společně vyrazili do Acapulca nakoupit balenou vodu, konzervované potraviny, deky a spací pytle, profesionální balíčky první pomoci a základní zdravotnické potřeby. Naložili všechno na jachtu a vyrazili znovu. Koupili kanystry benzínu, patnáct elektrocentrál, svítilny a baterie, rádia, stany, oblečení všech velikostí. Když naložili až po stropy obytné i nákladní prostory, příďovou nástavbu, a dokonce i kapitánský můstek, zastavěli také palubu velikými kontejnery s vodou, benzinem a potravinami a uvázali je k zábradlí, aby se ani na rozbouřeném moři nepohnuly.

Zatímco končili s nakládáním, Remi pověřila George a Miguela, aby obvolali acapulské nemocnice a zjistili, zda nemají navíc nějaké zásoby a léky na předpis, které by se v Tapachule mohly hodit. Nemocnice jim poslaly balíky analgetik a antibiotik na předpis, dlah a ortéz na polámané kosti. Na pohotovosti jedné nemocnice byli dokonce tři lékaři, kteří požádali, jestli by Fargovy na jachtě mohli do Tapachuly doprovodit.

Lékaři dorazili brzy odpoledne s vlastními zásobami léků a vybavení na cestu. Dvě z nich, doktorka Garzová a doktorka Talamantesová, byly mladé ženy, které pracovaly na pohotovosti; doktor Martinez byl chirurg něco po šedesátce. Svá zavazadla si hned uložili do lodi a pomohli Samovi, Remi a posádce nanosit obsah poslední plné dodávky na molo a na palubu a uložit ho do dvou neobsazených kajut v podpalubí.

Ve čtyři hodiny odpoledne vydal Sam příkaz k vyplutí a jachta se z přístavu vydala na moře na svou osmisetkilometrovou plavbu. Kapitán Juan roztočil motory na plnou rychlost a udržoval je tak, hodinu po hodině, mířili do oblasti přírodní katastrofy tou nejkratší trasou, která ještě ležela v hluboké vodě. U kormidla se postupně střídali všichni tři členové posádky,

Sam i Remi. Když právě nespali nebo nepomáhali s různými úkoly na lodi, rozdělovali pod dohledem lékařů některé zdravotnické zásoby do balíčků a souprav, které budou moct rozdělovat malým klinikám, pohotovostem i jednotlivým lékařům.

Dalšího večera, jakmile se přiblížili zpátky na dohled ke břehu, hned věděli, že se blíží na místo zkázy. Od zalidněné oblasti břehu je dělila necelá míle, ale neviděli ani jedno světlo. Sam došel ke kormidlu a nahlédl do námořní mapy. „Kde jsme?“

„Salina Cruz,“ odpověděl Miguel. „Je to celkem velké město, ale nevidím žádné světlo.“

„Můžeme se trochu přiblížit, abychom lépe viděli?“

„Jsou tu pláže, ale taky písčiny. Jsme hodně naložení, musíme být opatrní.“

„Tak dobrá,“ rozhodl Sam. „Přiblížte se, co to půjde, a spusťte kotvu. Vyrazíme na břeh v záchranném člunu, podíváme se, co se dá dělat, a zase se vrátíme.“

„Dobře.“ Miguel se přesunul tak blízko ke břehu, jak se jen odvážil, a spustil kotvu. Pár minut nato, když Sam, Remi a George připravovali člun, přistoupila k nim doktorka Talamantesová. Dívala se, jak Sam a George zvedají do člunu jeden z generátorů a nějaký benzín na jeho pohon. Oslovila je: „Nechte tam trochu místa pro mě a moji tašku. Jinak naložte jen jídlo a vodu.“

„Musíme vyrazit několikrát,“ přikývl Sam, „ale tohle bude dobrý začátek.“

Spustili člun ze zádi a Remi, Sam, doktorka Talamantesová a Miguel si do něj nastoupili. Miguel nastartoval závěsný motor a vydal se šikmo k pláži. Když se přiblížili na hranici příboje, vypnul motor a zvedl ho, aby se lodní šroub dostal ven z vody. Člun klouzal po vodě, ještě ho postrčila poslední vlna, a pak narazil dnem na písek.

Sam a Remi vyskočili z přídě a dotáhli člun pár metrů na pláž. Pak vyskočili i doktorka Talamantesová a Miguel a společně dotáhli člun ještě o kus dál. Miguel ještě vyhodil dál do písku kotvu, pro případ, že by k člunu dosáhl stoupající příliv.

Začali vykládat člun a na pláži se objevovali lidé, aby jim pomohli. Miguel a doktorka s nimi mluvili španělsky, Samovi tlumočila Remi.

„Je tu několik lidí s lehkým až středně těžkým zraněním,“ vykládala doktorka Talamantesová. „Jsou ve škole pár bloků odtud. Dojdu se na ně podívat a pak se vrátím.“ Popadla baterku a svou doktorskou brašnu a odspěchala po cestě se dvěma místními ženami.

Ostatní dokončili vykládání beden s balenou vodou. Miguel chvíli rozmlouval s místním mužem a potom se otočil na Sama: „Tenhle člověk pracuje na místní poliklinice a ptá se, co máme v plánu s tím generátorem.“

„Ideální začátek,“ odvětil Sam. Rozhlédl se a zjistil, že z ulice nad nimi někdo přivezl červený dětský kočárek. Naložili elektrocentrálu na něj a odtáhli ji o tři bloky dál na kliniku v centru městečka. Sam udělal, co bylo třeba, a do pár minut generátor zprovoznil. Světla se rozsvítila, nejprve slabě a za chvíli o něco silněji, když se generátor venku mocně rozsupěl.

Když kliniku otevřeli, aby začali přijímat pacienty, dorazila doktorka Talamantesová. „Ve škole jsem pár lidí ošetřila,“ oznámila. „Naštěstí jsou to samé drobnosti. Doslechla jsem se, že jste to tu uvedli do chodu.“

„Ví někdo něco o tom, co se děje blíž k epicentru?“

„V Tapachule je podle všeho jeden velký chaos. Dorazilo tam několik lodí, vyhrabávají zraněné a hledají zásoby, které by se daly zachránit.“

„Pak bychom měli raději dostat na břeh další várku zásob a pak vyrazit do Tapachuly. Chcete tu zůstat, než přitáhneme další porci?“

„Dobrý nápad,“ řekla doktorka. „Mezitím stihnu ošetřit pár lidí.“

„Migueli, ty zůstaň s doktorkou Talamantesovou,“ nařídil Sam. „S nakládáním nám může pomoci George a Juan.“

Sam a Remi se rozběhli po pláži k záchrannému člunu. Sam zvedl kotvu a Remi si stoupla za něj: „Toužíš se projet za svitu měsíce jen ve dvou, anebo mi chceš dokázat, jak úžasný jsi námořník?“

„Od každého trochu,“ řekl. „Ale hlavně jsem si říkal, že čím méně lidí, tím víc se sem vejde zásob.“

Odtlačili člun na vodu, Remi nastoupila a posadila se na před tváří k Samovi. Sam člun ve vlnách otočil, odrazil od břehu a posadil se na prostřední sedátko k veslům. Překonal s nimi první vlnu, potom druhou, znovu

silně zabral, vytáhl vesla na člun, přistoupil k příčnému trámu, nastartoval motor a zařadil na vpřed. Loď prořízla nejbližší vlnu jako nůž, vyšvihla se na tu další a začala se vzdalovat od pobřeží.

Sam viděl jachtu zakotvenou v hlubší vodě za příbojem, ale všiml si, že se něco změnilo. Objevila se silueta další lodi, malé osobní jachty, přiblížila se k jejích jachtě a zastavila u jejího boku. Sam napočítal tři muže na můstku a další dva na zadní palubě. Když se záchranný člun přiblížil k jachtě, Sam uviděl, jak jeden z cizinců vstupuje na schůdky a mizí v podpalubí, tam, kde byly kajuty.

Sam vypnul závěsný motor a Remi pronesla do ticha: „Co se děje?“

„Otoč se a podívej se na naši jachtu,“ řekl. „Máme návštěvu. Radši bych se přiblížil potichu, než se ujistím, že jsou to přátelé. Sleduj je, zatímco budu veslovat.“

Sam se znovu přesunul doprostřed, Remi se usadila na přídi a dívala se. Od jachty a její nové spolence je stále dělilo několik desítek metrů. Když byl Sam asi padesát metrů od jachty, obkroužil ji, přiblížil se k ní zezadu a uvázal člun k záďovému úvazníku na pravoboku, straně vzdálenější od menšího plavidla. „Řekl bych, že bude lepší se nejdřív přesvědčit, jestli je to bezpečné, než se ohlásíme.“

Sam i Remi si na lavičkách stoupili a naslouchali. Slyšeli spoustu křiku ve španělštině. Slova byla i pro Remi těžko srozumitelná, ale tón byl jednoznačně zlobný. Sam se vytáhl po žebříku na zádi jachty, aby lépe viděl. Po pár vteřinách se skrčil zpátky. „Tři muži jsou s Juanem na můstku. George je svázaný na palubě a má roubík. Jeden z těch chlapů Juana právě praštil. Řekl bych, že se ho snaží přimět, aby s jachtou odplul.“

„Co budeme dělat?“

„Podívej se, co najdeš v lodní lékárnice. Já se podívám do pohotovostní skříňky vzadu na jachtě.“ Začal šplhat po žebříku, zatímco Remi otevřela skříňku na přídi.

Šeptem na něj zvolala: „Podívej. Signální pistole.“ Zvedla ji v ruce. Byla to stará signální pistole vyrobená z kovu, ne z plastu. Remi vytáhla plastovou krabičku se světlicemi, otevřela ji, zlomila pistoli, nabila jedním nábojem a ostatní si schovala do kapsy u bundy.

„Dobrý začátek,“ zašeptal Sam. „Podíváme se, co najdu tady.“

Tiše vstoupil na zadní palubu, doplížil se ke krytému prostoru pod schůdky na můstek, otevřel zapuštěnou ocelovou truhlu, odhodil pár záchranných vest a našel druhou signální pistoli. Nabil ji a z lékárníčky vyhrabal ještě veliký skládací nůž, který si strčil do kapsy.

Remi se objevila za ním a ukázala na schody k můstku: „Jdeme?“

Sam přikývl a oba se vydali po schodech. Remi se skrčila těsně pod úroveň můstku po pravé straně, Sam po levé. Naslouchali. Sledovali stíny na stropě kapitánské místnosti, házené světélky na přístrojovém panelu. Jeden z mužů právě uhodil kapitána Juana tak, že kapitán přistál na zemi vedle svázaného George.

Sam se narovnal a vyrazil k můstku. Namířil signální pistoli na jednoznačného vůdce cizí skupiny, který právě uhodil Juana. „Odhoď zbraň,“ řekl tiše.

Muž se ušklíbl. „To je signální pistole.“

„Stejně jako tahle,“ pronesla Remi zpoza obou mužů. Jeden se už už začal otáčet, snad aby namířil svou zbraň na Remi.

Sam muže prudce otočil ve směru, který sám začal, a prohodil ho dveřmi ven na palubu, kde přistál a zůstal omráčený ležet. Sam vypálil ze signální pistole do trupu muže vedle Remi a ta zase zasáhla trup vůdce vedle Sama.

Kajuta se zaplnila sirnatým, dusivým dýmem, ale i přes něj viděli oslepující fuchsiové jiskry řinoucí se ze signálních nábojů, které zažehly cizincům oděv a začaly pálit kůži pod ním. Muž, kterého zasáhl Sam, zahodil pistoli a oběma rukama se snažil uhasit oheň. Rozběhl se po schůdcích, upadl na palubu, vstal a skočil přes zábradlí do vody. Vůdce skupiny se snažil neupadnout, ale Samova bota dobře namířená do kříže jeho zad ho poslala přes zadní palubu. Muž přistál na prknech vedle svého bezvládného druha, nato vstal a vrhnul se do mořských vln.

Sam podal Remi skládací nůž z nouzové soupravy. „Rozvaž George.“ Chytil se oběma rukama zábradlí u schůdků na můstek a svezl se po něm dolů na palubu.

Sam se podíval nahoru a spatřil Remi klečet u vstupu na můstek a svírat v ruce jednu z pistolí, které tu nechali hořící útočníci. Sam poklekl a sebral

pistoli bezvládného muže ležícího na palubě. Stoupl si ke schodům vedoucím dolů do kajut a zvolal: „Pojďte nahoru. Rychle. A ruce nad hlavu.“ Zatímco mluvil, vyzouval si nohy z bot. Bosky se přesunul nahoru za poklop nad schodištěm. Po schodech vyšel muž, otočený k Samovi zády. V jedné ruce měl pistoli a v druhé Remin počítač.

„Odhod' zbraň, ale nepusť ten počítač,“ nařídil mu Sam. „Opatrně ho polož na zem.“

„Proč bych měl dělat cokoli, co mi řekneš?“

„Protože ti mířím zezadu na hlavu pistolí tvého kamaráda.“

Muž si uvědomil, že hlas přichází zezadu, pomalu zvedl ruce a položil počítač i zbraň na palubu. Pak otočil hlavu a uviděl na palubě ležet jednoho ze svých společníků.

„Tvoji ostatní kamarádi si šli zaplavat. Co děláte na téhle lodi?“

Muž pokrčil rameny. „Věděli jsme, že všechny lodě sem připlují naložené zásobami a vybavením kvůli tomu zemětřesení. Proč jinak by sem někdo jezdil?“

„Chtěli jste sebrat potraviny a zdravotnické potřeby lidem, kteří je teď nutně potřebují?“

„My je taky potřebujeme,“ ohradil se muž.

„A na co?“

„Abychom je prodali a vydělali nějaké peníze. Lidi po zemětřesení zaplatí za takové věci majlant. A o kus dál po pobřeží zaplatí ještě víc. Jídla a vody je čím dál méně. Silnice jsou mimo provoz, nejde elektřina, takže jídlo v lednicích se kazí.“

„No, od nás určitě nic nedostanete,“ shrnul Sam.

Muž znovu pokrčil rameny: „Možná máte pravdu, a možná mám pravdu já.“ Opřel se zády o zábradlí a založil si ruce na prsou.

Na schůdcích od kajut se znovu začalo něco dít. Jako další se objevil doktor Martinez s oběma rukama nad hlavou a za ním ve stejné pozici doktor Garzová. V zádech jim kráčel mladý Mexičan s drahou frizúrou, ve vypasovaných drahých džínách a kovbojských botách, které na lodi působily nemístně. Jednu ruku držel doktorce Garzové na rameni a k hlavě jí tiskl pistoli.

„Položte tu pistoli, a já ji nezastřelím,“ řekl mladík.

„Dejte si pozor,“ řekl Sam. „Stačí něco takového říct, a moji ženu to vždycky hrozně rozčílí.“

Remi stála nahoře na schůdcích k můstku a mířila mladíkovi na hlavu.

Muž opřený o zábradlí se na ni bez zájmu podíval a řekl: „Seberte mu pistoli.“

Muž ležící na palubě se zvedl a rozběhl se k Samovi. Sam mu vystřelil na nohy, muž se svalil zpátky na zem. Kolébal se sem a tam, svíjel se bolestí a se skučením se držel za nohu.

Mladík v drahých džínách oddálil pistoli od hlavy doktorky Garzové, aby zamířil na Sama, a vtom se shora ozval Remin výkřik: „Máš poslední šanci to zahodit.“

„Ona umí fakt dobře střílet,“ podotkl Sam. „Chápeš? Prožene ti kulku zorníčkou, když bude chtít.“

Mladík zvedl oči k Remi a spatřil ji, jak na něj hledí přes hlaveň pistole ve stabilním dvourukém úchopu. Chvilí přemýšlel, pak položil pistoli na palubu vedle sebe a doktorka Garzová se rozběhla po palubě.

„Teď jdi ke svým kamarádům,“ poručila Remi. Muž vyšplhal na palubu a přidal se ke svým dvěma společníkům.

„Dobře,“ zavolal Sam. „A teď všichni do vody.“

Muž u zábradlí zaprotestoval: „Ale–“

„Živí nebo mrtví, všichni se namočíte,“ řekl Sam.

Muž to přetlumočil ostatním. Dva nezranění muži pomohli přes zábradlí svému druhovi a potom vyskočili za ním.

Když Sam uslyšel poslední šplouchnutí, došel na zád, popadl kanystr s benzínem, došel k úvazníku, kde byla přivázaná menší jachta, a vylil benzín na její palubu. Pak loď odvázal a odtlačil ji od zakotvené jachty. Pět mužů plavalo k ní. Když se loď pohupovala už asi deset metrů od jachty, vzal si Sam jednu ze signálních pistolí, vystřelil světlici na palubu jachty a sledoval, jak vzplanula jasně oranžovým plamenem. Od osazenstva velké jachty mu to vyneslo vlnu aplausu.

Došel pod schůdky na můstek. „Juane?“

„Ano, Same?“

„Cítíte se s Georgem fit na práci?“

„Ano.“

„Tak nastartuj motory, zvedni kotvu a dostaň nás tamhle k tomu přístavišti. Nabereme Miguela a doktorku Talamantesovou a vypadneme odtud.“

3

SALINA CRUZ, MEXIKO

DOKTORKA TALAMANTESOVÁ A MIGUEL K NIM PŘISTOUPILI PÁR MINUT nato. Oba se rozběhli zpátky na pláž, když se doslechli, že u břehu hoří jachta, a když uviděli svou loď mířit k městskému přístavišti, vydali se jí naproti. Během pár minut směřovali zase všichni podél pobřeží na jihovýchod.

Ještě třikrát zastavili u potemnělých pobřežních měst, aby tu vyložili bedny s čistou vodou a konzervovanými potravinami, svítilny, generátory a benzín. A v první lodi vždycky pluli všichni tři lékaři vybavení svými lékařskými brašnami.

Na každé zastávce doktoři po pár hodinách oznámili, že všechny naléhavé případy byly ošetřeny a že o menší potíže už se postarají místní lidé, nově vybavení zdravotnickými potřebami. Sam svolal všechny zpátky na pláž, Miguel je naložil do záchranného člunu. Jako poslední zůstali na pláži vždycky Sam a Remi. Jakmile se zase ocitli na palubě jachty, zvedla posádka kotvu a plavidlo pokračovalo dál kolem pobřeží směrem k Tapachule.

Za úsvitu čtvrtého dne Sam a Remi spali ve své kajutě, když zaklepal Miguel. Sam vstal a otevřel dveře. „Co je?“

„Tapachula je na dohled. Juan říká, že byste měl jít na můstek.“

Sam a Remi se rychle oblékli a zamířili na palubu. Už když stoupali po schodišti k můstku, pochopili, proč je Juan nechal probudit. Za okny rozeznávali vzdálené obrysy vulkánu Tacaná, druhého nejvyššího vrcholku v Mexiku. Připomínal tmavomodrou pyramidu kilometry od pobřeží, osaměle se tyčil proti nebi. Stoupal z něj proužek šedivého dýmu, který vítr odnášel k východu.

„Technicky vzato je aktivní,“ vysvětloval Juan, „ale žádnou větší erupci neměla od roku 1950.“

„Říkali vůbec v rádiu, že se něco děje?“ zjišťovala Remi. „Řekli lidem, aby opustili domovy?“

„Zdá se, že doteď nevědí, co se vlastně děje. Tvrdí, že snad to zemětřesení něco uvolnilo nebo otevřelo nějakou trhlinu. Silnice nejsou sjízdné, takže se tam podle mě ještě ani nedostali vědci, aby zjistili, o co jde.“

„Jak daleko je sopka od města?“ zeptal se Sam.

„Mnohem dál, než to vypadá,“ odpověděl Juan. „Hora je vysoká přes čtyři tisíce metrů, a tak vypadá blíž. Ale budeme mít dost starostí i bez ní. Za dvacet minut jsme u Tapachuly.“

Remi sešla dolů po schodech, došla do podpalubí ke kajutám a zaklepala na každé dveře. „Jsme skoro v Tapachule,“ volala.

Pár minut nato už se posádka, lékaři i Fargovi posilňovali na palubě jednoduchou snídaní složenou z kávy, vajec a ovoce. Bylo pro ně pro všechny těžké dívat se jinam než do dálky, kde po nebi stoupal sloup dýmu z vulkánu. Jak se blížili k městu, obraz zkázy začal nabírat jasné obrysy – budovy, které zemětřesení pobořilo, povalující se hromady cihel vedle stěn, které prozatím ještě stály; dlouhé řady telefonních stožárů, které popadaly a jejich elektrické vedení omotalo zaparkovaná auta nebo se jen tak povalovalo na ulicích. Tu a tam, díky panoramatickému výhledu z paluby jachty, viděli menší, stejnoměrně hořící ohně, které zřejmě vzplanuly na místech, kde bylo narušeno plynové potrubí. Jeden po druhém odcházeli od stolu, aby se připravili na vyloďení.

Cestou kolem pobřeží už navštívili tolik poničených měst, že vypilovali své metody k dokonalosti. Tři lékaři, kteří už si mezitím doplnili

svou zdravotnickou výbavu, popadli každý dva veliké batohy se zásobami, které byly v posledních městech nejvíc zapotřebí. Viděli ohně, a tak si přibalili léky na popáleniny a proti bolesti. Viděli pobožené budovy, a tak si vzali dlahy, šití a – pro nejhorší případy – potřeby na amputace. Sam, Remi a George vyrovnávali krabice s vodou a potravinami, naložili první elektrocentrálu a kanystry s benzínem. Ze zkušenosti už věděli, že jejich cesta na břeh přiláká stejně tak ty, kdo jsou dychtiví pomáhat, jako ty nejzoufalejší, takže se vybavili krabicemi svítilen, lékárníček s první pomocí, náradím na vyhrabávání lidí ze zřícených budov a stavění provizorních přístřešků.

V sedm hodin, když se ještě balili, už viděli, jak se na pláži shromažďují lidé a čekají na ně. Naložili do záchranného člunu ty nejtěžší věci, než ho spustili na vodu, pak utvořili řadu a ostatní krabice a balíky podávali postupně jeden druhému až dolů do člunu. Když byli hotoví, byl člun trochu přetížený, a tak se do něj museli pečlivě poskládat, aby ho rovnoměrně vyvážili.

Na břeh vyrazili všichni tři lékaři, Sam, Remi a Miguel, který uměl ovládat motor a bezpečně přistávat s člunem. Rozvážně využíval mořských vln, natočil člun ve správném úhlu, aby ho vlny hnaly ke břehu, ale nepřevrhly. Když se loďka přiblížila ke břehu, vypnul motor a naklonil ho, aby ochránil lodní šroub. Když kýl na přídi narazil na písek, Sam a Remi vyskočili a dotáhli člun na souš.

Místní lidé byli šťastní, když uviděli, co jim vezou. Tři lékaře okamžitě obklopili lidé, kteří dychtili je odvést do místní nemocnice a pomoci jim odnést zdravotnický materiál. Sam, Remi a Miguel vyložili zbývající zásoby na písek a odtlačili člun zpátky na moře, aby se Miguel mohl vrátit pro další náklad potravin, vody a druhý generátor.

Sam a Remi odešli s lékaři, aby nastartovali a zprovoznili první elektrocentrálu v nemocnici, a pak, když se Miguel objevil znovu, se vrátili pro druhou a dopravili ji na kliniku na druhé straně města.

Práce pokračovaly celý den a většinu noci. Zatímco rozmísťovali svůj náklad do různých částí města, vyslechli si řadu příběhů. Mnoho lidí viděli pracovat s lopatami, traktory a nákladními vozy na čištění silnic kolem

pobřeží. Další, kterým zůstaly nepoškozené domovy, k sobě brali ty, kdo o ty své přišli.

Během dalších pěti dnů po velikém zemětřesení se objevily následné otřesy. Prvních několik bylo ostrých a trvaly nepříjemně dlouho, ale jak dny mýjely, zdály se být čím dál mírnější a méně časté.

Večer šestého dne čekal kapitán Juan na zadní palubě jachty, když se Sam, Remi a ostatní vrátili na záchranném člunu. V obličeji měl ustaraný výraz.

Remi šťouchla loktem do Sama: „Zdá se, že nás čekají nějaké špatné zprávy.“

Remi, Sam, tři lékaři, George a Miguel se shromáždili kolem Juana, který se neklidně ošil a odkašlal si. „Dnes odpoledne jsem dostal rádiovou zprávu od charterové společnosti. Chovali se celkem trpělivě, ale chtějí od nás, abychom jejich jachtu dopravili zpět do Acapulca.“

„Proč?“ nechápala Remi. „Pořád za ni platíme a nic jsme jí neudělali, ne?“

„Jde o něco jiného,“ řekl Juan. „Byli trochu nervózní, že používáme luxusní jachtu k tahání zásob, ale věděli, že to bylo nezbytné a že v případě potřeby všechno opravíme. Ale musejí dodržovat svůj rozvrh. Za čtyři dny dorazí do Acapulca další skupina, která očekává, že bude mít jachtu k dispozici. Mají na to smlouvy.“ Pokrčil rameny a pozvedl prázdné ruce, aby vyjádřil svou bezmoc.

„Kolik máme času?“ zeptal se Sam.

„Chtějí, abychom vyrazili dnes večer. Pak budou mít den na to, aby vyčistili a vyleštili paluby, prohlédli motory a naložili nové zásoby. Mrzí mě to.“

„Dobře,“ řekl Sam. „Všechny dovezené zásoby už jsme vyložili a jachtu vlastně už nepotřebujeme. Co myslíš, Remi? Chceš se vrátit i s lodí do Acapulca a odletět domů?“

„Ještě ne,“ řekla. „Myslím, že bychom tu měli ještě pár dnů zůstat. Pořád slychám, že lidi žijící v blízkosti sopky dál potřebují lékařskou péči a zásoby.“

„Jste si jistí?“ optal se Juan. „Nebude to snadná cesta. Totiž, abyste mě nepochopili špatně. Viděl jsem vás oba pracovat, když už mi samotnému docházely síly. Bylo mi ctí vás poznat.“

„To nám všem,“ dodal George.

„I nám bylo potěšením,“ odvětil Sam. „Ale teď bychom se rádi pokusili pomoci lidem tam nahoře. Půjďme dolů a sbalíme si věci, abyste mohli vyrazit k domovu.“

Do debaty se vložil doktor Martinez: „Jestli mohu, raději bych se vrátil na lodi zpátky. Už jsem z nemocnice moc dlouho pryč.“

Sam se otočil na ostatní: „Doktorko Garzová?“

Doktorka odpověděla: „Doktorka Talamantesová a já tu ještě pár dnů zůstaneme. A mimochodem, říkejte mi prosím Mario. Už jsme toho spolu prožili tolik, že mám pocit, jako bychom se znali celé roky.“

„A já jsem Christina,“ dodala doktorka Talamantesová.

Netrvalo dlouho a skupinka stála na zadní palubě se svými batohy. George a Miguel jim pomohli do záchranného člunu a odvezli je zpátky na pláž. Když byl člun opět prázdný, Sam a Remi ho odtlačili do hlubší vody.

„Bude se nám stýskat,“ řekl Miguel.

„To je dobře,“ odpověděla Remi. „Přátelům se po sobě má stýskat. A až se zase setkáme, budeme si mít co vyprávět o svých dobrodružstvích.“

Záchranný člun se rozjel k jachtě, Sam vzal jejich batohy a spolu s Remi odešli přes pláž po ulici k budově školy, která se momentálně používala jako dočasný příbytek. „Jsme tu teď jako trosečníci, víš o tom?“

„Trosečnice na tropické pláži s mužem, kterého miluje?“ řekla Remi. „To zní dobře.“

„Velmi romantická výpověď na ženu, která strávila den házením lopat šterku a asfaltu do puklin v ranveji. Jen doufám, že ta dobrodružství, o kterých jsi mluvila, budou tak zábavná, jak jsi naznačovala Miguelovi.“

Stoupla si na špičky a políbila ho: „To bude v pohodě, a ještě uděláme aspoň kousek něčeho dobrého. Kdybychom tu nebyli, trčeli bychom doma a otravovali tesaře a elektrikáře tak, že by ten náš dům nikdy nedodělali.“

„Máš pravdu,“ řekl. „Pojďme se podívat, jestli pro nás ve škole zbyla trocha místa. Zavoláme Selmě, aby si nedělala starosti, a zítra se tu můžeme trochu poptat a zjistit, jak zorganizujeme tu záchrannou výpravu k sopce.“

4

VOLCÁN TACANÁ, MEXIKO

V POLEDNE NÁSLEDUJÍCÍHO DNE SAM A REMI SPOLU S DESÍTKOU DALŠÍCH dobrovolníků seděli pod horkým sluncem vzadu na korbě nákladáku a poskakovali po rozbité silnici směrem k Volcánu Tacaná. Vedle nich seděly jejich přítelkyně z lodi, doktorky Christina Talamantesová a Maria Garzová, a naproti ještě několik dalších lidí, s nimiž se seznámili v posledním týdnu. Byli mezi nimi dva bratři něco po dvacítce jménem Raul a Paul Mendozovi, kteří na venkově pod sopkou vyrostli, a vysoký, zamlklý muž jménem José, jenž vlastnil advokátní kancelář v Tapachule, kterou mu poničilo zemětřesení. José Sánchez měl hustý knír, který mu zahaloval ústa tak, že člověk prakticky nepoznal, jestli se směje, nebo mračí.

Zatímco se kolem dlouhých mil obdělávaných polí vzdalovali od města a zanořovali do vnitrozemí, Remi upírala zrak do dálky na modrý trojúhelník sopky Tacaná. Christina Talamantesová si toho brzy všimla. „Zdá se, že už žádný kouř není vidět. Třeba se zase uklidní na dalších sto let nebo tak.“

„Nebo si třeba šetří sílu, aby nám mohla vychrlit na hlavu oheň a popel a pohřbít nás v lávě,“ dodal José. „Slovo ‚Tacaná‘ v mayštině znamená ‚Ohnivý dům‘.“

„Doufejme, že tentokrát svojí reputaci nedostojí,“ řekl Sam.

Jeli ještě další hodinu, než dorazili k malému městečku Unión Juárez. U hlavní cesty stály dvě malé cihlové budovy, které se částečně zřítily, a další dvě, z nichž popadaly některé střešní tašky. Na náměstí uprostřed městečka si řidič a španělsky mluvící dobrovolníci šli promluvit s místními lidmi, kteří postávali okolo. Sam a Remi se drželi u Christiny, která jim tlumočila. Krátce si promluvila s indiánsky vyhlížejícím párem a potom vysvětlila Fargovým: „Silnice skončí asi za sedm kilometrů.“

„A dál?“ zeptal se Sam.

„Dál půjdeme pěšky,“ řekla. „Ta paní říká, že je tam pěší stezka a z ní se odpojuje spousta dalších menších stezek, které vedou do horských vesnic.“

„Říkali ti něco o tom, jak to tam vypadá?“ zjišťovala Remi.

„Varovala mě, že tam bude zima. Vrchol je ve výšce přes čtyři kilometry.“

„Na to jsme připravení,“ odvětila Remi. „Vlastně se s vámi můžu o pár věcí podělit. Vzala jsem pár funkčních a flísových vrstev navíc, protože v Tichomoří může být v noci dost chladno, zvlášť když fouká vítr.“

„Díky,“ řekla Christina. „Vzala jsem si teplé oblečení, a Maria taky, protože jsme čekaly, že budeme spát venku. Ale možná tvou nabídku rády přijmeme za den nebo dva.“

„Říkala ta paní ještě něco?“

„Po zemětřesení následovalo několik lavin a část vodních zdrojů vesnic může být kontaminovaná. Jsou tam nějakí zranění, kterým s Marií můžeme pomoci, a asi i pár takových, na které stačit nebudeme. Ty by bylo třeba evakuovat.“

„Najdeme u každé vesnice nějaké místo na přistání helikoptéry,“ vložil se do debaty Sam.

„Díky,“ řekla Christina. „A já teď půjdu za Marií do kostela a tam zjistíme, jestli se dá promluvit s někým z hory, kdo sem přišel hledat přístřeší. Půjdete s námi?“

V kostele se Maria a Christina setkaly s pěti rodinami z horských vesnic. Mluvily s rodiči a děti se mezitím rozešly k Remi a usadily se jí na klíně. Fascinovaly je její dlouhé rudohnědé vlasy a dětské písničky zpívané v jejím exotickém domorodém jazyce, angličtině. Nakonec je cizinka obdarovala proteinovými tyčinkami s oříšky a čokoládou.

Po nějaké době se před kostelem objevil řidič nákladáku a skupinka lidí si vylezla nahoru na korbu, aby se vydala na poslední část své cesty. Zanedlouho dorazili na konec silnice s balvanem značícím začátek pěší stezky. Dobrovolníci jeden po druhém seskočili z nákladáku a naložili si na záda těžké batohy se zásobami. Ještě si navzájem pomohli upravit popruhy a potom vyrazili.

Výstup po strmé horské stezce byl těžký a pomalý. Po většinu jejich dosavadní cesty byly lesy vykácené a prořezané, ale na hoře na ně nikdo nesáhl, a tak jim přes cestu visely závoje listoví. Utábořili se na rovné mýtině obklopené stromy s ovocem, které vypadalo jako malá avokáda a bratři Mendozovi mu říkali criollo; pak spali až do úsvitu, kdy je probudilo slunce. Když postoupili do větší nadmořské výšky, nížinné stromy vystřídal horské borovice jménem pinabete.

Stejným způsobem pokračovali další tři dny. Každé ráno sbalili tábor, šli, až dorazili do další vesnice a promluvili s jejími obyvateli, aby zjistili, jakou pomoc nejvíc potřebují. V každém sídle Christina s Mariou vyšetřily pacienty a ošetřily zranění a nemoci. Remi jim pomáhala, obhospodařovala zásoby léků a vybavení, omývala a obvazovala a podávala předepsané dávky, aby lékařky mohly přejít hned k dalšímu pacientovi. Sam zase se skupinou dobrovolníků a místních farmářů pracoval na přestavbě a vyztužení sídel, pomáhal vyměňovat rozbité trubky a vedení, instaloval generátory, aby obnovil přísun elektrického proudu.

Na konci pátého dne na hoře, když leželi ve stanu na kraji vesnice poblíž hranice dvou a půl kilometru, Sam konstatoval: „Musím se přiznat, že jsem rád, že jsme se k tomuhle rozhodli.“

„To já taky,“ odpověděla Remi. „Řekla bych, že je to jedno z nejvíc uspokojujících období mého života.“

„Máš vynikající vkus.“

„Ty máš zase vynikající sebevědomí,“ řekla. „A já jdu spát.“

Dalšího rána šli Sam a Remi v čele procesí do další vesnice. Vyrazili po drobnější postranní stezce, která podle zdejšího starosty měla vést na jejich poslední zastávku, a brzy se dostali hodně daleko před ostatní. Počkali, až je ostatní uvidí, a pak pokračovali dál. Ale netrvalo dlouho, a měli znovu velký náskok.

Sam a Remi dorazili ke svahu, který po zemětřesení poznamenala kamenná lavina. Pokryla celý úsek stezky hlínou a kamením, které vypadalo jako čedič. Museli hromadu obejít, opatrně se vyhýbali velikým popadaným balvanům. Vtom se oba zastavili.

Jeden z ohromných kusů čediče, který jim ležel v cestě, určitě nebyl přírodního původu. Byl to dokonale pravidelný čtyřúhelník se zaoblenými rohy nahore. Mlčky oba přistoupili blíž. Spatřili v kameni vyrytý obrys muže se zahnutým nosem a protaženou lebkou mayského aristokrata ve složité opeřené čelence. Dál byly na kameni sloupce složitých symbolů, podle všeho mayské písmo. Oba manželé zvedli oči k horské stěně, sledovali vzhůru strž v zeleném listoví, snažili se vystopovat trasu laviny až k jejímu začátku.

Neodolatelná přitažlivost je přinutila, aby se oba naráz dali do šplhání. Vystoupali po strmém úbočí až na místo, které bylo dokonale rovné jako plošina, dlouhé asi devět metrů a asi šest metrů široké. Prostor byl ohraničený stromy, na něm samém ale žádný nerostl. Sam a Remi viděli, že část plošiny se odlomila a zřítíla spolu s lavinou.

Sam zabodnul nůž pár centimetrů do hlíny. Oba uslyšeli, jak čepel narážila na kámen, a když jí pohnul, ozval se škrábavý zvuk.

Remi se rozhlédla. „Terasa?“ nadhodila. „Nebo nějaký vchod?“

Znovu si prohlédli strmou skalní stěnu. Na jednom místě byla čerstvá vrstva hlíny, která sem spadla shora, a jakási nejasná prohlubeň. „Mohlo se to sesout, když padal ten velký kamenný kvádr,“ uvažoval Sam. Zabodnul do země nůž, pak si sundal batoh a vyhrabal z něj skládací lopatu. Vzal ji do natažené paže a seškraboval ze skalní stěny vrstvu hlíny.

„Opatrně,“ varovala ho Remi. „Nechceme, aby se na nás sesypal zbytek hory.“ Také si ale sundala batoh, vyndala z něj malou sekyrku, kterou si štípali dříví na oheň, a přidala se k němu. Když odstranili vrstvu hlíny,

objevila se před nimi stěna z černé vulkanické horniny. Sam do ní několikrát zabodnul lopatu. Byla křehká a porézní jako pemza a odlupovala se ve velkých kusech. Sam kývl na Reminu sekyrku: „Můžu?“

„Posluž si,“ podala mu ji.

Sam začal postupně odsekávat vrstvu vulkanického kamene. „Vypadá to, že tudy někdy tekla láva, spustila se tudy dolů jako... opona.“

„Přes vchod?“

„Tak jsem se to neodvážil vyjádřit,“ řekl. „Nevíme, jestli je to něco jako vchod, ale rozhodně to tak vypadá.“ Udeřil sekyrkou důrazněji, až se velký kus horniny prolomil dovnitř a objevil se černý otvor.

„Stačí jen pořádně zaklepat,“ podotkla Remi. „Co myslíš, že to je? Hrobka?“

„Tady nahoře? Já bych tipoval nějaké posvátné místo, třeba svatyně nějakého boha, co měl na starosti vulkány.“

Sam zvětšil otvor, vytáhl z batohu svítilnu, poslal její paprsek do otvoru a nakonec se jím protáhl sám. „Pojď dál,“ zavolal. „Je to staré obydlí.“

Uvnitř uviděli místnost vyrobenou z tesaného kamene a potom bíle omítnutou. Všechny stěny zdobily barevné obrazy mayských mužů, žen a bohů v jakémsi procesí. Některé postavy obětovaly bohům tím, že se řezaly do těla nebo si probodávaly jazyk ostnem. Postavou, která obrazům na každé stěně vévodila, byla však kostra, které se z důlků v lebce houpaly oční bulvy.

Svítilny Sama a Remi se však na výjevech na dlouho nezastavily. Oba vykročili hlouběji do místnosti, přitahováni mimořádným pohledem. Na nabílené kamenné podlaze spočívalo vysušené tělo muže, tmavé a kožovité. Měl na sobě jen bederní roušku a pár sandálů ze spletených rostlinných vláken. Ve vytažených ušních lalůčkách měl veliké zelené jadeitové náušnice. Kolem krku měl jadeitové korále s vyřezávaným kotoučem uprostřed. Oba přejížděli paprsky svítilen sem tam po scvrklé postavě. Vedle mužova těla ležel široký kameninový hrnec zakrytý poklicí.

Remi otočila rukojetí svítilny, aby se paprsek rozšířil. „Měla bych udělat pár fotek, než půjdeme blíž.“

„Nebo než dojde k dalšímu následnému otřesu a spadne na nás strop.“

Remi podala Samovi svou svítilnu a vyfotila telefonem několik snímků s bleskem. Obešla mrtvého muže kolem dokola, aby ho zachytila z každého úhlu. Vyfotila všechny čtyři stěny, strop, podlahu i hrnec vedle muže. „Je mumifikovaný. Trochu připomíná incké horské pohřby nebo Moche a Chimú na chilském pobřeží.“

„To je fakt,“ přikývl Sam. „Ale tohle nebyl pohřeb.“

„Ne,“ souhlasila Remi. „Spíš to vypadá, že tu přebýval, aspoň dočasně, a zemřel. Tamhle jsou vyřezávané dřevěné nádoby s nějakými semínky. Zřejmě ovoce, které shnilo. A tamhle je další nádoba, která mohla zachycovat dešťovou vodu.“

„V opasku má obsidiánový nůž a pár opracovaných kamenů, kterými něco krájel u toho dřevěného žlabu.“

Remi fotografovala hrnec malovaný mayskými výjevy, které všechny znázorňovaly jediného muže – jednou jedl, jinde svíral štít a válečnou palici nebo klečel před jakýmsi hrůzostrašným božstvem, které vypadalo jako napůl kočka a napůl troll.

„Copak asi bylo uvnitř,“ prohodil Sam.

„Ať to bylo cokoli, zřejmě to tam pořád je. Zdá se, že poklice je nějak přidělaná, jakoby lepidlem. Zřejmě bychom to neměli otvírat, abychom to nepoškodili. Uхни mi ze záběru. Chci ty fotky poslat Selmě, než se mi vybije baterie.“

„Dobrý nápad.“ Sam vylezl ven otvorem v lávové oponě, telefonem vyfotil vstup a skalní stěnu nad a pod sebou. Když se otočil dolů ke stezce a kvádru opracovaného kamene, který ji přetínal, uviděl blížít se zbývající dobrovolníky. „Haló!“ zavolal. „Tady nahoře!“

Řada lidí se zastavila a zvedla hlavy. Sam zamával rukama, aby ho uviděli šedesát metrů nad sebou. Chvilí zaváhali a potom začali stoupat k němu.

Zatímco Sam čekal, až dorazí ostatní, Remi vylezla otvorem obydlí vedle něj na plošinu. „Co tu děláš?“

Ukázal na ostatní: „Zavolal jsem je, ať se přijdou podívat.“

„Předpokládám, že by se nám stejně nepovedlo to utajit.“

„Ani den. Ne s těmi tesanými futry, co se povalují dole na stezce. Budeme potřebovat jejich pomoc, aby to místo zůstalo v bezpečí, dokud ho nepředáme místním úřadům.“

„Máš pravdu,“ řekla. „Může to být významný nález. O žádných jiných mumifikovaných Mayích jsem neslyšela.“

Za pár minut se k nim připojili Christina a Maria, bratři Mendozové a José Sánchez. Christina se rozhlížela kolem sebe: „Co je to za místo?“

„Nejsme si jistí,“ odpověděla Remi. „Je to nějaké mayské obydlí, které podle všeho pohřbila tekoucí láva. Myslíme si, že je to nějaká svatyně nebo posvátné místo, zřejmě zasvěcené této hoře. Mayové měli také mnoho bohů, kteří žili na nebi nebo v nitru Země. U sopky může jít klidně o obojí. Vzpomínám na jedno božstvo jménem Bacab, které žilo tam i tam.“

Maria se otočila ke vchodu: „Můžeme vstoupit dovnitř, aniž bychom to poškodili?“

„Byli jsme tam,“ řekl Sam. „Myslím, že to bude v pořádku, pokud nebudete na nic sahat. Jsou tam ostatky nějakého muže. Jsou mumifikované – ne záměrně, ale zdejšími podmínkami. Zdejší nadmořská výška a suchý vzduch ho zřejmě zakonzervovaly stejně jako mumie v Peru a Chile. Někdy později zapečetila vchod láva, což k tomu zřejmě hodně přispělo.“

Všichni dobrovolníci si vzali svítilny a po jednom navštívili jeskyni. Když jeden vyšel ven, vystřídal ho další. Když si příbytek prohlédli všichni, shromáždili se na vstupní plošině, zamlklí a v posvátné úctě.

„Co s ním budeme dělat?“ zeptal se Paul Mendoza.

„Zveřejníme to,“ řekl José Sánchez. „Lidi budou platit, aby se sem dostali.“

„Ne,“ řekla Maria. „Musíme sem dostat státní úřady. Archeologové–“

„Archeologové tu teď moc nezmůžou,“ přerušila ji Christina. „Silnice jsou zablokované, a až je zprůjezdí, asi by nebylo fér evakuovat nejdřív nějakou mumii, když všude kolem čekají živí lidé na převoz do nemocnic.“

„Není to jen nějaká mumie,“ namítl Sánchez. „Je to národní poklad.“

„Ať umřel včera nebo v roce 900, hlavní je, že je mrtvý,“ odpověděla Maria. „Není v nebezpečí jako člověk, který potřebuje transplantaci. Ujistíme se, že je chráněný, a nic víc pro něj udělat nemůžeme.“

Sam je přerušil zvednutím ruky. „Prosím, všichni. Zatím na to nepřišla řeč, ale Remi a já máme s takovými nálezy určité zkušenosti. Byli jsme na mnoha archeologických expedicích v různých částech světa. Zatím nevíme, kdy se ten člověk ve svatyni ocitl. Má ale jen obsidiánový nůž a nic, co by bylo vyrobené ze železa nebo oceli. Vypadá to na klasické mayské období, což znamená, že zřejmě pochází z let 300 až 900 našeho letopočtu. Viděli jste, že má jadeitové šperky, které ho umísťují do nejvyšší společenské třídy. Zřejmě to byl kněz nebo šlechtic. Vědci se od něj mohou hodně dozvědět. Dosud nevíme o žádných pozůstatcích z mayského klasického období, které by byly tak perfektně dochované.“

„Co bychom podle vás měli dělat?“ zeptal se Paul Mendoza.

„Normálně bychom řekli znovu zapečetit vchod a přivolat archeology,“ řekla Remi. „Ale nacházíme se uprostřed oblasti po přírodní katastrofě. Bude chvíli trvat, než se sem dostanou. A s tím tesaným pilířem na stezce neexistuje způsob, jak to místo utajit.“

„Podle mě bychom tu měli přes noc držet hlídky,“ navázal Sam. „Pak můžeme přivést starostu nejbližší vesnice, aby pochopil význam toho místa pro lid a mohl přesvědčit své lidi, aby vypomohli. Jiné části Mexika a Střední Ameriky z podobných archeologických nalezišť ekonomicky těží. Lidé sem budou chtít přicházet, studovat to místo a třeba i pokračovat v odkrývání. Ale když o tom cizím řekneme hned, rozhlásíme to, než místo stihnou prostudovat vědci a vše bude zničeno. Přijdou sem zloději a lovci pokladů a rozkopou to tu na všechny strany, ještě než sem vědci dorazí.“

„Vy jste si tím vším docela jistý, že?“ řekl Sánchez. Evidentně byl rozzlobený.

„Tímhle docela ano,“ přikývl Sam. „Už jsme to viděli mnohokrát. Nedocenitelné artefakty zmizelé, než je někdo stihl identifikovat, zdi podhrabané a zbořené, lidské ostatky odhozené stranou a vystavené živlům.“

„A co kdyby se to stalo? Je to koneckonců naše, ne vaše. Všechno z těch starých dob patří mexickému lidu. Podle zákona i morálně to patří nám. Tihle lidé byli naši předkové.“

„Máte naprostou pravdu,“ řekl Sam. „Každý mexický občan vlastní jednu stotřináctimiliontinu toho, co jsme našli. Chceme, aby každý z nich dostal svůj podíl, což znamená předat nález mexickým úřadům.“

Do debaty se vložila Christina: „José, nechovej se jako osel. Tohle je kus mexických dějin. Samozřejmě že ho zachováme.“

„Vy jste se Samem Fargem velcí kamarádi, vid? Vaše projížďka na jachtě musela být nesmírně příjemná.“

„Doktorky s námi jely proto, že jsou nesjízdné silnice a ony se potřebovaly dostat sem, aby mohly pomáhat zraněným,“ pronesl Sam. „Tak je prosím neurážejte svými narážkami, že šlo o něco jiného.“

Maria procedila mezi zuby pár velmi rychlých španělských slov.

José Sánchez najednou vypadal šokovaně a trochu zahanbeně. „Moc mě mrzí, co jsem řekl. Přijměte prosím mou omluvu, vy všichni. Budu dělat, na čem se dohodneme, a rád pomůžu se zachováním nálezu.“

„Děkujeme, José,“ řekla Remi. „Teď ze všeho nejvíc potřebujeme postavit tábor na noc. Měl by být o kus dál odtud, aby to tu nenašlo moc zvědavců.“

„Já se po nějakém místě podívám,“ nabídl José. Vydal se po plošině a minutu nato zmizel za křivkou hory.

Bratři Mendozové se za ním dívali, jako by měli chuť ho následovat a do výběru místa taky zasáhnout.

„Já bych ho nechal chvíli samotného,“ nadhodil Sam. „Vrátí se, až se s tím srovná.“

„Dobře,“ přikývl Raul.

Sam se otočil k doktorkám: „Christino, Mario, mám dojem, že jsme s Remi možná způsobili problém, když jsme otevřeli tu lávovou pečeť vchodu do svatyně. Muž, který tam leží na zemi, byl zřejmě zakonzervován vzduchotěsným prostředím, které se teď ale změnilo. Teď k němu může vzduch. Nenapadá vás nějaká rada?“

„Nejlepší by bylo ho zmrazit, což ale nedokážeme,“ řekla Christina.

Maria dodala: „Myslím, že jste měli pravdu v tom, že ho zakonzervovaly podmínky tady nahoře v horách. Suché, chladné dny a studené noci nad třemi tisíci metrů jsou na to ideální. Takže prozatím bude podle mě v pořádku. Ohrozíme ho ve chvíli, kdy ho odneseme dolů do tropického lesa.“

Sam uvažoval: „Třeba by se nám podařilo vyrobit provizorní přepravní box, vzduchotěsný a chlazený, ve kterém bychom ho odnesli dolů.“

„To zní jako nejlepší možnost,“ přikývla Maria.

„Kde je tu nejbližší led?“ napadlo Christinu.

„Nad námi,“ řekl Sam. „Zdá se, že asi ve třech tisících sedmi stech metrech jsou ledová pole. Včera jsem je viděl. Možná bych mohl vylézt nahoru a navštívit to nejnižší z nich.“

„Pytle na těla,“ prohodila Christina.

„Cože?“

Maria vysvětlila: „Když zdravotnické týmy vyrazí na místo katastrofy, někdy nacházejí lidská těla, která je třeba zabalit do pytlů, aby se zabránilo šíření chorob. Takže s sebou obvykle nosíme pár pytlů. Můžeme použít tři nebo čtyři naráz, aby se teplota těla měnila co nejméně. Pytle jsou vzduchotěsné a pevné. Kdybychom ho dali do jednoho pytle, obložili ho ledem a přes něj dali další jeden dva pytle, měl by zůstat čerstvý.“

„Půjdu s tebou,“ ozvala se Remi Samovi vedle ucha.

Zavrtěl hlavou. „Nezdá se mi jako nejlepší nápad, abychom riskovali oba dva.“

„Šplhat nahoru na ledové pole sám je ještě horší.“

„Neřekl bych,“ odpověděl. „Mohlo by to ušetřit jeden drahocenný exemplář.“

„Ty sám jsi celkem drahocenný exemplář, a dva také uneseme dvakrát tolik ledu,“ namítla. „Teď se hádej.“

„Máš dojem, že se s tebou hádám, jen aby bylo po mém?“

„Nikdy,“ zalhala.

„Tak dobře,“ ustoupil. „Půjdem oba.“

„Kdyby se cokoli pokazilo, aspoň s sebou budeme mít ty pěkné pytle,“ řekla Remi.

Remi a Sam si vyprázdnili batohy. Vzali si jen každý jeden pytel, vodu, flísové oblečení a bundy, Remi sekyrku a Sam lopatu. Pak se vydali na cestu.

Bylo teprve poledne, když vyrazili, ale byl to náročný výstup. Dařilo se jim postupovat bez lezeckého vybavení jen díky tomu, že nepravidelný povrch hory nabízel hodně výstupků a opor pro nohy. Po nějaké době se zadýchání a unavení ocitli na holé zemi návětrného svahu, kde už nerostly stromy.

„Jsem ráda, že jsme před tímhle strávili pár dnů nad hranicí tří kilometrů,“ podotkla Remi.

„To já taky. Jen doufám, že se to povede. Rád bych tam dorazil co nejdřív a do tmy byl už na cestě zpátky.“

„Jestli udržíme tohle tempo, měli bychom to zvládnout.“

„Jasně,“ řekl. „Každý by to zvládl, kdyby udržel tohle tempo.“

Zasmáli se tomu a vyrazili kupředu ještě rychleji než předtím. Brzy už stoupali mlčky, příliš zadýchání, než aby jim hovor byl příjemný. Vždycky jednou za čas se Sam otočil a zeptal se: „Jsi v pohodě?“ a Remi odpovídala: „Zatím jo.“

Pozdě odpoledne dorazili na tu část hory, kterou už pokrýval sníh, a zastavili se, aby se rozhlédli. Nahoře před nimi byla jedna velká kaldera a další tři menší podél hřebene. Sam natáhl ruku k bělavým proužkům: „Vidíš? Směrem od kaldery je sníh jenom na samých hřebíncích.“

„Kaldera musí být horká,“ usoudila Remi.

„No, zkusíme najít a sebrat trochu ledu a vrátit se rychle zpátky dolů.“

Propracovávali se skalnatou pustinou mezi kalderami k ledovým jazykům. Když k nim dorazili, odhrabali sníh a narazili na pevný led. Samovou lopatou a Reminou sekyrkou z něj odsekali volné kusy, které se daly vyzvednout. Nasbírali led, až ho měli tolik, kolik unesli. Dali ho do pytlů na těla, ty pak zabalili do bund a flísových oděvů, vrátili je do batohů a vydali se zpátky k vrcholu stezky.

Zatímco spěchali ke stezce, ozvalo se hluboké dunění a skalní půda pod jejich nohama se začala chvět. Cítili, že na ní nedokážou udržet rovnováhu. Oba pokrčili kolena, posadili se a nechali popruhy batohů sklouznout z ramen v očekávání dalších otřesů. Dunění a vibrace pokračovaly celou minutu a potom další.

„Máš strach?“ zeptala se Remi.

„Jistě že mám,“ odpověděl Sam. „Netuším, jestli jsou to jen následné otřesy, anebo se celá horní půlka hory utrhne a vystřelí nás někam do stratosféry.“

„Jen zkusím tvůj zdravý rozum,“ řekla.

Když dunění trochu ustoupilo, uvědomili si přítomnost dalšího zvuku, syčení, které přecházelo téměř ve hvízd. Začalo přerůstat v hukot a postupně v burácení, které připomínalo motor letadla. Ve chvíli, kdy se začali rozhlížet po jeho zdroji, se v jejich zorné linii na druhé straně sněžného pole objevil oblak páry. Byla bílá a chrlila se pod vysokým tlakem odkudsi z hory pod nimi.

Vyrazili na cestu, jakmile si dokázali nasadit batohy zpátky a usadit si je na zádech tak, aby vyvažovaly hmotnost ledu. Kráčeli rychle, někdy téměř poklusem v místech, kde byla vulkanická hornina čistá a pevná.

Když dorazili na začátek stezky, po které přišli nahoru, slunce už bylo nízko. Jeho již vodorovné paprsky jim zářily do očí ze západu od Mexika a házely nedozírný stín na zelené lesy Guatemaly na východě. Sunuli se dolů bez zbytečného zdržování, míjeli již známá místa. Tentokrát museli dávat pozor na to, aby je setrvačnost nesvrhla z opěrných bodů kamsi do otevřeného prostoru.

Nyní už viděli zdroj hluku a oblaku páry. Byla to trhlina ve skalnatém úbočí, odkud pod obrovským tlakem prýštily proudy horkého vzduchu a vody. Snažili se držet od páry co nejdál, ale nemohli se zatoulat moc daleko, aby se neztratili. Jakmile minuli trhlínu, pocítili poněkud váhavou úlevu. Avšak o hodinu později, když slézali skalní útvar připomínající řadu zamrzlých vodopádů, začala země dunět znovu.

„Radši počkáme,“ řekl Sam. Oba si našli pevné záchyty a posadili se, Remi položila Samovi hlavu na rameno. Drželi se na svých místech, zatímco dunění zesilovalo a celá hora se chvěla. Otřesy teď byly prudší a pár metrů nalevo od nich uvolnily dvě spršky kamenů, které se prohnaly po skále, zasáhly další kameny a potom se odrazily do vzduchu, aby o chvíli později se slyšitelným nárazem dopadly kdesi hluboko pod nimi.

Pak se opět rozhostilo ticho a oni pokračovali v sestupu. Šlo to teď pomaleji, protože místy se jim na cestu sesypaly další hromady kamení, zakryly jim dřívější opěrné body a donutily je nakračovat na nevyzkoušená místa. Když padla tma, vybírali pečlivě každý krok s pomocí svítilen. Otřesy se vrátily ještě jednou, ale to byli právě na otevřeném, nechráněném místě,

kde byli extrémně ohrožení padajícími kameny, takže jim nezbývalo než co nejrychleji pokračovat dál.

Teprve asi v jednu hodinu v noci došli Sam a Remi na místo, odkud vyráželi. Kráčeli dál nad hlavní cestou, až došli na místo poničené svatyně. Když se blížili k malé plošině, uviděli umělý svit mobilního telefonu. „Zdá se, že satelitní telefon tu má ještě někdo další,“ prohodila Remi. „Myslím, že to bude José,“ řekl Sam a Remi zavolala: „Haló, tam dole. To jsme my!“

Svit telefonu zmizel a po plošině se dala do pohybu lidská silueta. „Tudy!“ Byl to Josého hlas. Rozsvítil svítilnu a posvítil jim na cestu ke svatyni. „Musíte být utahaní,“ řekl. „Ukážu vám cestu do tábora.“

„Nejdříve uložíme našeho přítele k ledu,“ usmál se Sam.

Sam, Remi a José vstoupili do svatyně. Položili na zem nový pytel, opatrně do něj muže zvedli a potom za ním pytel zavřeli.

„Působí tak lehce,“ podivil se José.

„Zbylo z něj jen o málo víc než kostra,“ odpověděla Remi. „Kosti tvoří asi jen patnáct procent živé hmotnosti, která se skládá převážně z vody.“ Obložili pytel ledem a pak ho zavřeli do druhého a nakonec do třetího.

Zvenčí uslyšeli kroky. Raul Mendoza na ně zavola: „Jsem na řadě se stráží,“ a strčil hlavu do vchodu. „Ach, Fargovi. Rád vás vidím. Když se hora začala třást, měli jsme o vás starost.“

„Je nám fajn,“ odvětila Remi, „a až se trochu prospíme, bude nám ještě líp.“

Pak Fargovi odešli za Joséem po cestě, která musela být pozůstatkem jakési starodávné stezky po úbočí, na další rovné místo, kde stály všechny jejich stany. Sam zvedl paprsek svítilny po skalní stěně: „Co je nad námi?“

„Žádné převisy ani velké balvany. Dnes při těch otřesech sem nic nespadlo.“

„Díky, José. A děkujeme za pomoc s mumii.“

„Dobrou noc,“ řekl. Fargovi si zalezli do svého stanu a zavřeli za sebou klop, aby je ochránila před ranním sluncem, které přijde určitě příliš brzy.

5

VOLCÁN TACANÁ

SAM SE PROBUDIL BZUČENÍM REMINA SATELITNÍHO TELEFONU A UVĚDOMIL si, že slunce už je vysoko. Rukou chvíli bloudil po podlaze malého stanu, až telefon našel. „Haló?“

„Same?“ řekla Selma Wondrashová. „Kde jste, vy dva?“

„Asi tři kilometry nad mořem, na aktivní sopce jménem Tacaná. Dnes se vracíme dolů. Děje se něco?“

„To posuďte vy sami,“ řekla. „Právě jsem vám poslala jeden článek, který se objevil dnes ráno v jedněch novinách v Ciudad de México.“

„Dobře. Zavolám ti, až se na to podíváme.“

Ukončil hovor, přešel do své e-mailové schránky a našel tam zprávu s přílohou. Kliknul na článek a uvítala ho barevná fotografie interiéru mayské svatyně, těla a malovaného hrnce. „A-ou,“ řekl.

Remi otevřela oči a posadila se. „Co je?“

Otočil k ní malý displej a ona zalapala po dechu. „Jak se to mohlo stát?“

Sam rychle prolistoval článek a prohlédl si všechny fotografie. Našel podobiznu celé skupiny v poslední horské vesnici a ukázal ho Remi. „Pamatuješ, kdy se tohle fotilo?“

„Jasně. Všichni jsme se seřadili a potom...“, odmlčela se. „José podal svůj mobil starostovu bratrovi.“

„A ten ho potom vrátil zpátky Josému. Takže víme, kde se tam ta fotka vzala.“

„José ji poslal reportérům, evidentně, spolu s celým článkem. Takže si teď obstarám lepší překlad, než jaký svedu sama.“ Sebrala Samovi telefon, protáhla se stěnou stanu a zmizela.

Když ji Sam dohnal, seděla vedle Christiny, která překládala. „Objev učinili Sam a Remi Fargovi, členové dobrovolné výpravy, která přinesla pomoc do odlehlých vesnic na Tacaná...“ Odmlčela se. „Dává vám všechny zásluhy, ale absolutně nic z toho nevynechává. U obrázku jsou celá jména nás všech, vyprávění vypadá docela přesně.“

„Oceňuji jeho pravdomluvnost“, odpověděla Remi. „Jen jsme si mysleli, že máme trochu víc času, než se to dozví celý zbytek světa.“

„No, takže nemáme“, zhodnotil Sam. „Teď bychom se měli raději rozhodnout, co uděláme.“ Rozhlédl se po táboře: „Kde je vlastně José?“

Remi vstala a rozhlédla se: „Když jsme se večer vrátili, měl hlídku u svatyně.“

Sam se dal do běhu. Přeběhl celou plošinu a vystoupal po úzké stezce, až dosáhl místa poblíž svatyně, kde se zase rozšiřovala. Stál tam Raul Mendoza. „Dobré ráno, Same“, pozdravil. „*Buenos días*.“

„*Buenos días*“, odpověděl Sam. Naklonil se do vchodu a uviděl, že je všechno tak, jak to bylo předtím. Tělo leželo stále v pytlech, hrcem nikdo nehýbal a také dřevěné nádoby byly nedotčené. Vrátil se k Raulovi: „Neviděl jsi tu náhodou dnes ráno Josého?“

„Ne“, odpověděl Mendoza. „Neviděl jsem ho od večera, kdy jste tu byli spolu.“

„Řekl bych, že můžeme svatyni nechat pár minut bez dozoru“, usoudil Sam. „Musíme si všichni promluvit.“

„Tak dobře.“

Vrátili se do tábora, kde ostatní právě skládali stany a vybavení do batohů a pečlivě zhasli ohně. Když dorazili Sam s Raulem, Remi už je informovala: „José zřejmě vyrazil na vlastní pěst. Chybí jeho stan i výbava.“

„Musíme si promluvit,“ řekl Sam.

„Už jsme mluvili. Všichni se shodneme na tom, že nemůžeme udělat nic moc, abychom svatyni utajili. Můžeme ten vytesávaný pilíř zakrýt, ale nepohneme s ním. Takže nám nezbývá než se ujistit, že máme interiér svatyně co nejlépe vyfocený, a svého přítele i s jeho věcmi odnést s sebou.“

„Taky bychom měli vysvětlit místním, co tady mají.“

A tak během dopoledne přivedli do svatyně starostu a jeho dva nejbližší přátele a následně jim ukázali článek z novin v Mexico City. Varovali je, že sem brzy přijde hodně lidí. Ty od vlády a z univerzit by měli přivítat, zatímco ty ostatní by se měli snažit držet co nejdál, aspoň prozatím.

Když byl výklad u konce a starosta je ujistil, že všemu rozumí, dobrovolníci vyklidili svatyni. Sam nesl na hrudi mayský hrnec na provizorním popruhu, bratři Mendozové odnášeli tělo na narychlo vyrobených nosítkách – dvou holích, ke kterým bylo tělo přivázáno. Doktorky mezitím zatavily dřevěné nádoby a zbytky ovoce a zeleniny, které v nich zůstaly, do sterilních, vzduchotěsných plastových sáčků.

Každých pár hodin Sam zastavil, aby vypustil z pytlů vodu z tajícího ledu a ujistil se, že jsou neporušené. Trvalo jim dva dny chůze, než dorazili po dlouhé stezce dolů do vesnice Unión Juárez. Maria tam už předem zavolala z Remina satelitního telefonu, aby se ujistila, že na ně bude čekat nákladák, který je doveze do Tapachuly.

Celou kodrcavou jízdu do městečka držel Sam hrnec na klíně, aby ho ochránil před otřesy. Bratři Mendozové se zase postarali o mumii: nosítka drželi zavěšená mezi koleny, aby se nedotýkala podlahy nákladáku. Když vjížděli do města, Sam oslovil ostatní: „Řekl bych, že než pozornost aspoň trochu poleví, měli bychom držet umístění svého přítele v tajnosti. Mario, Christino, říkám si, jestli bych vás mohl požádat o jednu laskavost.“

Po krátké diskusi nařídil Sam řidiči nákladáku, aby je odvezl do nemocnice v Tapachule. Doktorky Talamantesová a Garzová odešly dovnitř samy. Nedlouho nato se vrátily s nemocničním lehátkem na kolečkách, naložily

na něj pytel s tělem a odvezly ho do márnice, kde ho budou moci uložit do chladu. Po nějaké době se vrátily s novinkami: za dobu, kterou oni strávili na sopce, udělalo město velký krok dopředu. Obnovily se dodávky elektrického proudu, silnice na západ i východ byly zase průjezdné a letiště obnovilo provoz komerčních letů.

Čtveřice si najala jeden taxík, který se čerstvě vyčištěnými a jen zpola vyspravenými ulicemi propletl až k letišti. Sam zaplatil řidiči a Christina Talamantesová je oslovila: „Same, Remi, budete nám oba chybět.“ Oba je objala a Maria Garzová udělala totéž. „Ale bude fajn odletět do Acapulca, abychom se mohly vrátit ke své práci.“

„Taky se nám bude stýskat,“ odpověděla Remi. „Za pár týdnů se s vámi spojí někdo z naší nadace.“

Christinu to zmátlo: „A proč?“

„Tahle katastrofa určitě nebyla poslední,“ odpověděl Sam. „Ale třeba by vám naše nadace mohla pomoci připravit se na tu další předem. Chceme, abyste nám ty a Maria řekly, co je třeba udělat, a rozhodovaly, za co se budou utrácet peníze.“

Maria, která se obvykle chovala plaše a zdrženlivě, padla Samovi kolem krku a políbila ho na tvář. Jakmile ho pustila, rozběhla se k terminálu. Christina se ještě usmála a dodala: „Jak asi tušíte, bude nám potěšením.“ Otočila se a poklusem se vydala za Mariou.

Sam a Remi se posadili do letištního baru. „Víš, co bych chtěl?“ prohodil Sam. „Napít se něčeho opravdu studeného. Po dlouhé době.“ Objednali si dvě lahve piva a zavolali Selmě.

„Ahoj, vy dva,“ pozdravila je.

„Ahoj Selmo,“ řekl Sam. „Jsme zpátky v Tapachule, na letišti, a je čas, abychom se zase vydali o kus dál. Můžeš nám najít nějaké útočiště na tichomořském pobřeží, které není poznamenáno tím zemětřesením?“

„Udělám, co budu moci. Mějte telefon při ruce.“

Ještě než dopili pivo, satelitní telefon se znovu rozezvonil. „Selmo?“

„Tak jsem tu. Čekají na vás dvě letenky se společností Aeromexico do Huatulca za pětadvacet minut. Je to nedaleko, ale bez poškození. Bydlíte

v Las Brisas, což je velmi pěkný hotel na pláži, a váš pokoj má balkon s výhledem na oceán. Pronajala jsem vám auto, vyzvednete si ho na letišti.“

„Díky, Selmo.“

Ve Huatalcu si Sam a Remi vyzvedli auto a odjeli do hotelu Las Brisas. Zašli si zaplavat do bazénu, pak se natáhli na dlouhá lehátka s margaritou v ruce. Asi po hodině se Remi natočila k Samovi, zvedla si sluneční brýle a oznámila: „Kdybys mě náhodou pozval na skvělou večeři dnes v sedm hodin večer, pokusila bych se najít ve svém rušném rozvrhu trochu času.“

V obchodech u hotelu si nakoupili něco na sebe a v sedm odešli na večeři do restaurace. Sam si objednal bažanta v červené mandlové omáčce, Remi si dala pozole z mořských plodů s chňapalem, treskou a krevetami. K tomu si dopřáli argentinský Malbec a chilský Sauvignon Blanc. Na závěr si jako dezert objednali mexický koláč tres leches a polvorones de canele, místní skořicové koláčky.

Po večeři se prošli po pláži a potom u baru na terase popíjeli tequila Cabo Uno Lowland Extra Añejo s jemnými vanilkovými podtóny. „Díky, Same,“ řekla Remi. „Líbí se mi, když vidím, že mě ještě považuješ za holku a ne za starého kámoše z armády.“

„To se dá jen těžko splést, pokud mě někdo nebací do hlavy,“ podotkl Sam a usrkl silného aromatického nápoje. „Je to pro nás oba příjemná změna. Bydlet ve stanu a trávit dny zakopáváním kanalizačních trubek nebaví člověka věčně.“

Dopili tequila, Remi vstala, přistoupila zezadu k Samově židli, položila mu ruce na ramena, předklonila se, aby ho políbila na temeno, a na chvíli mu zahalila hlavu do svých rudohnědých vlasů jako do hedvábné opony. Pak se narovнала: „Půjdeme?“

Ruku v ruce došli ke vchodu do hotelu a vstoupili do výtahu. Sam otevřel dveře jejich pokoje, ale vzápětí natáhl paži, aby Remi zabránil vstoupit. Rozsvítil a vkročil dovnitř. Jejich pokoj někdo důkladně prohlídal. Jeho i Remin batoh byl vysypaný na posteli. Dveře skříněk byly zotvírané, náhradní polštáře a příkrývky smetené z polic na zem. „Ještěže jsme nepoužili pokojový trezor,“ řekl Sam. „Co chybí z batohů?“

Remi odsunula stranou pár kusů oblečení, rozepnula zip velké kapsy batohu, pak poodstoupila a rozhlédla se po místnosti. „Vůbec nic. Na výzkumné výpravy si neberu drahé šperky, a jediné, co tu má nějakou cenu, jsou naše satelitní telefony a potápěčské hodinky. A ty jsme měli s sebou.“

„Mně taky nic nechybí.“

„Prosím řekni mi, že máš u sebe tu stvrzenku z parkoviště,“ žadonila Remi. „Hrnc je v kufru auta.“

„Tady je,“ zvedl Sam stvrzenku, aby ji Remi viděla.

„Stejně bych to radši zkontrolovala.“

Sjeli výtahem do parkovací garáže, našli své vypůjčené auto a otevřeli kufr. Uvnitř byl jak hrnc, tak i Remin počítač, obojí zabalené do cestovních bund, a také vzduchotěsné balíčky se semínky a lusky z dřevěného nádobí, které domorodý muž používal.

„Je tu všechno,“ vydechla Remi.

„Ať to byl kdokoli, buď o tom autě nevěděl, nebo si ho s námi nespojil, anebo se mu nepodařilo k němu dostat.“

„Co se podle tebe děje?“

„Podle mě to nebylo obyčejné vloupání do hotelového pokoje. Podle mě nás někdo poznal v tom novinovém článku nebo v jeho internetové verzi a napadlo ho, že si z té svatyně neseme něco cenného.“

„Ten hrnc?“ zeptala se.

„Možná je cenný a taky je to to jediné, co máme, ale to nemohli vědět, ať je to kdokoli.“

„Pak bychom odtud měli vypadnout,“ řekla. „Měli bychom si dát pozor, aby nás ti lidé nesledovali.“

„Odhlásíme se hned teď a přestěhujeme se do jiného hotelu,“ navrhl Sam.

„Ale kam?“

„Na druhý konec státu.“

„To zní jako dost daleko.“

„Počkej tu. Půjdu nahoru, použiju expresní odhlášení a snesu naše věci po zadním schodišti.“

„A já mezitím zavolám Selmě a dám jí vědět, kam se chystáme.“ Odmlčela se. „A *kam* se chystáme?“

„Do Cancúnu.“ Odspěchal do hotelu.

Za půl hodiny už seděli v půjčeném autě na začátku patnáct set kilometrů dlouhé cesty z Huatulca do Cancúnu. Bylo už pozdě večer, takže provoz byl řídký. Sam jel na plný plyn a stále se ujišťoval, že je nikdo nesleduje. Remi se ujala řízení po dvou hodinách a takhle se střídali až do čtyř hodin ráno. Potom zastavili u zavřené benzinky v Tuxtla Gutiérrez a spali až do jejího otevření v osm hodin ráno; natankovali plnou nádrž a pokračovali přes vnitrozemí na pobřeží Mexického zálivu. Celý den se střídali v řízení, až dorazili do Cancúnu. Zapsali se do hotelu Crown Paradise Club, osprchovali se a spali až do rána.

Ráno vyrazili nakupovat do El Centra, centrální části města. Narazili na spoustu obchůdků, které byly navržené, postavené a vybavené speciálně pro americké turisty. Koupili si plno suvenýrů, samé levné repliky mayských artefaktů – hrnce, mísy, závěsné dekorace na zeď, rohože a látky, které více nebo méně reprodukovaly mayské umění a písmo. Na všem byly obrazy mayských králů, kněží a bohů, namalované však hrubě a nevkusně. V obchodu pro kutily si koupili sadu vodou ředitelných akrylových barev, jejíž součástí byla i zlatá a stříbrná barva a několik štětců.

V hotelu se Sam pustil do práce na pravém mayském hrnci ze svatyně. Přimaloval k němu ozdoby a dotvořil jeho malby tak, aby malba na hrnci vypadala stejně lacině a neuměle jako suvenýry, které nakoupili s Remi. Šperky mayského krále zakryl třpytivě zlatou barvou; části jeho štítu a válečné palice zvýraznil stříbrně.

Když barva uschla, zeptali se Sam a Remi hotelového concierge, kde najdou přepravní společnost, která by jejich suvenýry doručila k nim domů. Odpověděl, že hotel to za ně zařídí. Sam a Remi přihlíželi, jak vykládá vycpávkami velkou kartonovou krabici, dává do ní hrnec, všechno okolní volné místo vycpává koberečky, drapériemi a látkami, zbytek krabice vyplňuje polystyrenem a nakonec ji pevně zalepuje. S jeho pomocí Sam a Remi vyplnili celní prohlášení, podle kterého krabice obsahuje „suvenýry z Mexika“ a cena jejího obsahu nepřevyšuje jedno sto dolarů.

Zaplatili náklady na přepravu suvenýrů do svého domu v La Jolla, dali hotelovému zaměstnanci velké spropitné a odebrali se na pláž, aby se po horkém dopoledni ve městě věnovali šnorchlování v mělčinách.

Toho večera Sam a Remi zavolali ze svého pokoje Selmě.

„Zdravím vás,“ ohlásila se. „Co je to tentokrát, povodně?“

„Zatím ne,“ odvětil Sam. „Jen jsme chtěli, abys věděla, že jsme domů do La Jolla poslali pár suvenýrů z Yucatánu.“

„Dohlédnu na ně. Je to jedna velká krabice?“

„Ano,“ přisvědčila Remi. „Je v ní kousek keramiky, který bychom opravdu moc neradi rozbili.“

Následovala kratičká odmlka, za kterou Selma podle všeho pochopila, co je obsahem balení. „Můžete to pustit z hlavy. Už jste na cestě domů?“

„Hned jak seženeme letenky,“ řekl Sam.

„Přemýšleli jste vůbec o tom, kde po návratu do San Diega plánujete spát? Třetí patro je pořád ještě spíš proces než produkt.“

„Až do včerejška jsme přespávali na boku aktivní sopky,“ odpověděla Remi. „Nějak to zvládneme.“

„Mohli byste se ubytovat v hotelu Valencia. Můžu vám zarezervovat apartmá, nebo i vilku. Pak se budete moct každý den projít domů přes trávník, anebo dolů na pláž.“

„To zní dobře,“ zhodnotila Remi. „Když si pronajmeme vilku, dovolí nám vzít si k sobě Zoltána?“

„Zjistím, jestli to umějí zařídit. Možná ho vezmu s sebou, aby viděli, jak příkladně zvíře to je,“ navrhla Selma.

„To možná není nejlepší nápad,“ podotkl Sam. „Šedesátikilový pes, který si sedne, když mu řekneš sedni, lidi pořád ještě trochu děsí.“

„V tom případě ho jen vychválím až do nebe a nabídnu vložit zálohu pro případ poškození.“

„Dohlédni, ať to stačí na všechny školáky, které případně sežere.“

„Same!“ okřikla ho Remi.

„Zavoláme, než nastoupíme do letadla.“

Sam s pomocí Remina počítače koupil letenky domů. Potom vyhledal jména amerických profesorů archeologie, kteří se specializují na Maye. Bylo pro něj příjemným překvapením, že jedním z nejvýznačnějších byl podle všeho profesor David Caine z Kalifornské univerzity v San Diegu. Sam napsal doktoru Caineovi e-mail, ve kterém mu oznámil, že spolu se svou ženou

Remi učinil neobvyklý objev na sopce Tacaná, a přidal článek z mexických novin. Požádal Cainea, zda by se s nimi nesešel, jakmile se vrátí domů. Nakonec požádal Remi, aby si článek přečetla, než ho odešle.

Udělala to a řekla: „Moje rada zní: klikni na ‚odeslat‘.“

„Nemyslíš, že bychom měli napsat i něco o sobě? Třeba seznam míst, která jsme odkryli v jiných zemích, nebo tak?“

„To už nikdo nemusí dělat. Až si ten e-mail přečte, bude sedět před počítačem. Může si nás najít na Googlu a dozví se mnohem víc, než kolik chtěl vědět.“

„To nejspíš ano.“

Profesor Caine jim odpověděl ani ne za hodinu. Napsal, že se s nimi setká velice rád a že se nemůže dočkat, až se dozví více o jejich nejnovějším nálezu. Remi ukázala na displej: „Vidíš? Našem ‚nejnovějším nálezu‘. Na Googlu už byl.“

To odpoledne se Sam a Remi odhlásili z hotelu a objednali si taxík na cestu na letiště jižně od města. Řidič uložil jejich dva batohy do kufru. Když se Remi už chystala nastoupit do taxíku, na okamžik zaváhala.

„Co je?“ řekl Sam. „Stalo se něco?“

Zavrtěla hlavou: „Jen ten chlapík, co postával před hlavním vchodem. Když jsme vyšli před hotel, rozběhl se.“

„Kam?“

„To nevím. Po ulici, řekla bych.“

„Nemohla to být obsluha parkoviště, co běžela někomu narychlo pro auto?“

„Jistě. Tak to nejspíš bude,“ řekla. „Řekla bych, že jsem dneska trochu vyplašená. Některé z našich nedávných zkušeností...“

Nasedli na zadní sedadla a řidič se jich anglicky zeptal: „S kým letíte?“

„Aeromexico.“

Taxík se ponořil do dlouhé příjezdové silnice k federální dálnici. Letiště bylo vzdálené asi patnáct kilometrů a provoz byl plynulý, takže se zdálo, že mají dobrý čas. Z oken se dívali na Mexický záliv a užívali si jízdu.

Právě když se vpravo před nimi objevilo letiště, začalo je zezadu dohánět nějaké černé auto. Dojelo až vedle nich a zamračený muž v tmavém obleku na ně z okýnka gestikuloval, aby zastavili.

„*Policía*,“ zamumlal řidič a začal hledat nejlepší místo na zastavení. Sam se podíval ze zadního okna a viděl, že když taxík sjel ze silnice, černé auto ho následovalo a zastavilo jen pár centimetrů od jejich nárazníku. Vystoupili z něj dva muži. Jeden došel k bočnímu okénku taxíku a natáhl ruku. Řidič mu podal své doklady. Muž mu je po chvíli vrátil a zadíval se na Fargovy usazené na zadních sedadlech.

Druhý muž mezitím stál vpravo za taxíkem a ruku měl položenou na pistoli v koženém pouzdře na opasku. Remi šeptla k Samovi: „Ten chlap tam vzadu, to je ten, kterého jsem viděla běžet od hotelu.“

Muž u řidiče řekl: „*Abra el maletero*.“

Řidič stiskl tlačítko a vzadu se otevřel kufr. Muž za autem rozepnul jejich batohy.

„Co hledáte?“ oslovil je Sam.

Muž u řidiče se na něj podíval, ale neodpověděl. Sam pootevřel dveře, aby vystoupil, ale muž do nich narazil bokem a zabouchl je, vytáhl pistoli a namířil ji na Sama.

Sam se usadil zpátky na sedadle a položil si obě ruce do klína. Muž couvl od okénka.

Nato řidič taxíku pronesl: „Prosím, señore. Ti pánové nejsou policisti. Všechny nás postřílejí.“

A tak čekali. Muži nakonec odnesli oba jejich batohy do kufru černého auta, nastoupili a odjeli. „Kdo to byl?“ zeptal se Sam.

„Nevím,“ řekl řidič. „Většinou se s takovými lidmi nesetkáváme. Každý ví, že tu jsou – *narcotraficantes* si tu předávají zásilky, Zetas zase přicházejí do města někoho hledat. A tihle dva si zase vybrali vás. Snad byste měli říct *vy mně*, proč.“

Sam a Remi si vyměnili ponuré pohledy. „Jen nás odvezte na letiště,“ řekl nakonec Sam. „Musíme chytit letadlo.“

Když dorazili na kruhový příjezd před letištním terminálem, Sam podal řidiči velké spropitné. „Tady máte. Zasloužíte si to.“

Jakmile vstoupili do haly, poznamenala Remi: „Museli jít víš po čem.“

„Vím,“ přikývl Sam. „Jestli ještě někdy narazím na Josého Sáncheze, určitě mu nezapomenu poděkovat za všechnu tu bezplatnou publicitu, kterou nám

zajistil. Pojďme k odletové bráně, než se nás kvůli tomu pitomému článku pokusí zavraždit ještě někdo další.“

Let domů trval osm hodin, včetně zastávky ve Fort Worth v Dallasu. Když po setmění přilétali nad San Diego, prohlíželi si z výšky světla města. Remi chytila Sama za ruku. „Chybělo mi to tu,“ řekla. „Chyběl mi můj pes. A taky už bych ráda viděla, co to provedli s naším domem.“

„Vždycky je dobré mít možnost trochu si mezi dvěma cestami oddechnout,“ řekl Sam.

Zaklonila se a podívala se na něj: „Ty už zase přemýšlíš o nějaké cestě, vid?“

„Jsem rád, že jsem doma,“ odpověděl. „Nemám žádné konkrétní plány na nějakou cestu.“

Znovu se o něj opřela: „Řekla bych, že to mi pro teď bude muset stačit. Žádné konkrétní plány znamená, že zítra snad nikam neodjedeme.“

„To máš pravdu,“ odvětil. „Zatím si nemáme ani do čeho zabalit.“

LA JOLLA

PRVNÍ DEN PO NÁVRATU Z MEXIKA SE SAM A REMI ZAŠLI PODÍVAT SPOLEČNĚ se Zoltánem, svým německým ovčákem, do svého domu na Goldfish Point. Už v přízemí žasli, jak důkladně je dům zrekonstruovaný. Nezasvěceného pozorovatele by ani nenapadlo, že před pár měsíci musel čelit útočné jednotce více než třicítky mužů ozbrojených automatickými zbraněmi. Tisíce otvorů po kulkách, které provrtaly stěny a roztříštily dřevo, tucty rozbitých oken, vchodové dveře vyražené s pomocí těžkého auta, to všechno bylo dávno pryč. Vše bylo nové.

Snad jen podle druhu různých vylepšení by si bystrý pozorovatel povšiml, že tu došlo k nějakému boji. Ocelové rolety, které pronikly do původního projektu pro případ stoleté tichomořské bouře, nahradil soubor tlustých ocelových desek, navržených tak, aby se daly spustit jen gravitační silou a uzamknout stisknutím jediného tlačítka. Strážní systém teď obsáhl i kamery připevněné ze všech stran k domu, a dokonce i do vysokých borovic na okraji pozemků. Při prohlídce přízemí působila Selma jako turistická průvodkyně. „Povšimněte si prosím, že v každém okně jsou teď dvojité tabulky

z bezpečnostního skla. Ujistili mě, že ani dospělý chlap s velkým kladivem by je nedokázal rozbít.“

Selma došla ke knihovně, vytáhla najisto jednu knihu, načež se knihovna otevřela jako dveře. Sam a Remi vešli do chodby za ní a zabouchli za sebou. „Vidíte?“ pokračovala. „Když otevřete knihovnu, rozsvítí se světlo. Zbytek je přesně tak, jak jste to navrhli předtím.“ Dovedla je na schodiště, které směřovalo k ocelovým dveřím s kombinačním zámekem. Selma do něj vyfukala kód a dveře se odemkly. Otevřela je a zavedla je do betonové cely. „Teď se nacházíme pod trávníkem před domem.“ Ukázala na strop: „Všimněte si, že ventilace se spouští automaticky, stejně jako světla. Pro střelnici sem položili šedesát metrů betonového kanálu, dva metry deset v průměru.“

„Dávám přednost termínu ‚střelecká galerie‘,“ poznamenala Remi.

„To je pravda,“ přitakal Sam. „Kdybychom tomu říkali střelnice, měli bychom dát lidem šanci vyhrávat papírové růže a plyšové medvídky.“

„Jak je libo,“ odvětila Selma. „Když se podíváte za sebe, zjistíte, že jsem nechala zamontovat dva extra velké sejfy na zbraně, abyste tu mohli uchovávat pistole a munici. A tamhle za stolem s oporou je pracovní stůl na čištění a seřizování zbraní.“

„Zdá se, že tě ten projekt zaujal,“ řekla Remi. „O zbraně ses nikdy nestarala.“

„Naše zkušenosti s pány Bakem, Poliakovem, Le Clerkem a jejich přáteli způsobily, že jsem ve zbraních našla dosud nepoznanou zálibu.“

„No, za ten dohled nad celou stavbou ti každopádně děkujeme,“ řekla Remi. „A co je na druhém konci?“ ukázala na odlehlý konec střelnice.

„Tam je ocelový plát posazený v úhlu pětáctýřiceti stupňů, aby odkláněl kulky dolů do písku a nikdy nedošlo k jejich odrazům.“

„Je tu ještě další východ?“ zajímal se Sam.

„Ano. Za tou ocelovou deskou je druhé schodiště, které končí nahore v tom borovicovém porostu kousek od silnice.“

„Výborně,“ shrnul Sam. „Teď se vraťme nahoru. Zajímá mě, jak funguje ta nová elektroinstalace.“

„Myslím, že budeš nadšen,“ řekla Selma. „Pracovali na tom celé měsíce a minulý týden to konečně dokončili. Místo jednoho nouzového generátoru

jsou tu teď čtyři, přičemž různé obvody slouží různým funkcím. Připravit tenhle dům třeba jen na minutu o elektřinu je teď pořádný oříšek.“

Vrátili se krátkou chodbou zpátky nahoru, prošli dvířky v knihovně a vešli do kanceláří. „To je divné. Tohle tady předtím nebylo,“ podivila se Selma.

Sam a Remi se podívali, kam ukazovala. Byla tam velká kartonová krabice. „To jsou naše mexické suvenýry,“ usmála se Remi.

Wendy Cordenová pracovala u jednoho z počítačů na druhé straně místnosti. „Přišlo to před chvílí. Podepsala jsem to.“

„Díky,“ řekl Sam. Zvedl krabici na pracovní stůl a jemně s ní zatřásl. „Neslyším, že by se něco rozbilo.“

„To mi ani neříkej,“ odvětila Selma. „Nemůžu uvěřit, že jste to sem dopravili takhle – prostě to poslali jako... nějaké nádobí.“

„Musela bys tam být, abys docenila naše možnosti. Každý, koho jsme potkali, se nám to pokusil ukrást.“

Selma přinesla ze stolu odlamovací nůž a podala ho Samovi. „Můžeme se podívat?“

Sam otevřel krabici. Vytahal část polystyrenových koulí, několik nástěnných ozdob a koberečků.

Selma jeden z nich rozbila, pak ještě další dva. „Ty jsou fakt děsné,“ podotkla. „Ten král vypadá trochu jako Elvis – což byl, když se to tak vezme, taky král.“ Rozbalila jeden malý hrnec. „A podívejte na tohle – třpytivá barva pro případ, že by ten válečnický gentleman nebyl dostatečně elegantní.“

Remi se tomu zasmála: „Řekla bych, že právě on inspiroval Sama k vylepšení toho skutečného hrnce.“

Sam zalovil v krabici a opatrně vytáhl opravdový mayský hrnec. Postavil ho vzpřímeně na stůl. Selma zasténala: „Příšerné. Zlatá a stříbrná barva? To je vandalismus.“

„To půjde dolů,“ řekl. „Jednou jsem četl, že hodně skvělého egyptského umění se dostalo do Evropy v přestrojení za levné napodobeniny. A ten trik pořád funguje.“

Sam se chopil mobilního telefonu a vytočil univerzitní kancelář Davida Cainea. „Doktor Caine?“ oslovil ho. „Zásilka, na kterou jsem čekal, právě dorazila. Nechtěl byste se na ni podívat?“

„To bych moc rád,“ odpověděl Caine. „Kdy můžu přijet?“

„Kdykoli od této chvíle. Budeme doma až do večera.“ Sam mu nadiktoval adresu.

„Budu tam za hodinu.“

Když zavěsil, otočil se Sam na ostatní: „Přijede za hodinu. Raději ten lesklý nátěr odstraním hned, abychom ho nevydělali ještě víc než Selmu.“

Jeich host dorazil přesně za hodinu. Doktoru Davidu Caineovi bylo kolem pětadvaceti, byl v kondici, příjemně opálený, oblečený do džínů a letního sportovního saka přes černé polo tričko. Hned jak prošel dveřmi do rozlehlého kancelářského prostoru, spatřil hrnec na stole na druhé straně místnosti a od té doby od něj jen sotva dokázal odtrhnout zrak. Zastavil ale a podal Samovi ruku: „Vy musíte být Sam. Já jsem Dave Caine.“

Remi k němu přistoupila: „Já jsem Remi. Pojdte tudy. Vidím, že se na ten hrnec už celý třesete.“

Následoval ji po podlaze z tvrdého dřeva, ale když stál od hrnce asi dva metry, zastavil a chvíli na něj zíral, pak ho obešel a prohlížel si ho ze všech stran. „Četl jsem ten článek a viděl obrázky, které jste mi poslali, ale vidět jeden z nich na vlastní oči, to je vždycky jedinečný okamžik,“ vysvětlil. „Vždycky se cítím rozechvělý. Keramika a malby v sobě vždycky ukrývají kousek osobnosti umělce. Když uvidím džbán na vodu ve tvaru malého tlustého psa, je to jako vrátit se v čase a setkat se s hrnčířem.“

„Vím, co myslíte,“ usmívala se Remi. „Taky to mám ráda, když se na mě skutečná lidská bytost ohlíží z doby před tisíci roky.“

Caine přistoupil ke stolu a podíval se na hrnec zblízka. „Ale tenhle je jiný. Je to na první pohled prvotřídní kus, klasické období. Den v životě krále Copánu.“ Narovnal se a otočil k Fargovým: „Víte, že takovéto objevy je nutno hlásit mexické vládě, vidíte?“

„Samozřejmě,“ přikývl Sam. „Ale nacházeli jsme se uprostřed přírodní katastrofy a nebyl žádný rozumný a bezpečný způsob, jak to udělat, ani žádné úřady, které by měly čas se tím zabývat. Vrátime ten hrnec, jakmile dostaneme šanci dozvědět se o něm co nejvíc.“

„Je to úleva, že znáte pravidla,“ řekl Caine.

„Jste si jistý, že je z Copánu?“ zajímala se Remi. „Našli jsme ho v Tacaná, severně od mexické Tapachuly. To je od Copánu přes šest set kilometrů.“

Caine pokrčil rameny: „Američtí domorodci často urazili pěšky velké vzdálenosti. A pak je tu taky obchod.“

„Jak je starý?“

Caine naklonil hlavu ke straně a znovu se pozorně zadíval. „Počkejte. Tady je to. Ten král, to je Yax Pasaj Chan Yopaat, šestnáctý vladař Copánu. Píše se to tady,“ ukázal na skupinku svislých sloupců s kulatými znaky jako pečeti.

„Vy to umíte přečíst?“ zeptal se Sam.

„Ano. Tyto sloupce se skládají každý z jednoho až pěti glyfů a každý glyf je slovo nebo fráze či údaj o umístění ve větě. Čte se odshora zleva doprava, ale pouze první dva sloupce, potom jdete po řádce a čtete ten levý, pak pravý a tak dále. Existuje osm set šedesát jeden glyf, který známe.“

„Mayských jazyků je přes dvacet,“ řekla Remi. „Tahle forma písma platí pro ně pro všechny?“

„Ne,“ odpověděl. „Jediné, co máme, bylo psáno v ch'olštině, tzeltalštině a yucatecu.“

Sam si prohlížel hrnec: „Takže tenhle je z Copánu. Říkám si, jak se dostal z Hondurasu přes celou Guatemalu až na mexickou hranici.“

„A kdy,“ dodala Remi.

„Přesně nad tím jsem přemýšlel,“ řekl Caine. „Můžeme provést karbo-nové datování na nějakém organickém materiálu souvisejícím s nálezem nebo přímo na tom muži. To by mělo stačit.“

„Zavolám doktorkám Talamantesové a Garzové a zjistím, jestli by dokázaly zorganizovat otestování toho muže,“ navrhla Remi. „Teď je v nemocniční márnici v Tapachule. Zapsaly ho tam hlavně díky dobré pověsti a důvěře, kterou si vybudovaly u zdravotnické komunity v oblasti zasažené zemětřesením.“

„To jsou také archeoložky?“ zjišťoval Caine.

„Ne, doktorky medicíny,“ odpověděl Sam.

„V tom případě, nevidilo by vám, kdybych sám oslovil pár mexických kolegů, aby se toho ujali? Jsou to prvotřídní vědci a velmi uznávaní.“

„Budeme rádi,“ řekla Remi.

„Zavolám jim ještě dnes odpoledne. Udělali jste dobrou práci, když se vám podařilo udržet místo v tajnosti a uchránit ho před prvním návalem veřejnosti, takže nás snad nečekají zástupy zvědavců, co ho budou chtít vidět. Ale můžete si být jistí, že spousta lidí čeká a naslouchá – učenci a vědci a taky, jako vždycky, pár cvoků a šarlatánů.“

Sam odpověděl: „Ta publicita vzešla od dalšího dobrovolníka, který tam nahore byl s námi. Nevěřil, že bude dobré udržet nález v tajnosti, na základě své zásady: Objev patří lidem, a tak se jim o něm má říct. Mysleli jsme, že se nám ho povedlo přemluvit, aby počkal, ale šel s tím na veřejnost bez nás. Až potom jsme podnikli kroky, aby vědecká obec dostala příležitost prohlédnout si všechno dřív, než to najdou a zničí turisté a lovci suvenýrů.“

„Udělali jste to dobře. Máme tu něco, co by se dalo podrobit radiouhlíkové metodě?“

„Něco ano,“ odvětila Remi. „Náš člověk si udělal oběd do vydlabaných kusů dřeva. V jednom z nich zůstaly nějaké rostlinné zbytky.“

„Vynikající,“ přikývl Caine. „Všechno živé začne v okamžiku svého zániku ztrácet uhlík 14.“

„Dojdu pro ně.“ Remi došla na druhý konec místnosti, zmizela ve dveřích, aby se vzápětí objevila se dvěma plastovými sáčky s dřevěnými nádobami, semínky a lusky.

Caine se otočil zpátky k hrnci: „Ten hrnec má poklici. Pečeť vypadá průsvitně, trochu jako včelí vosk. Otevřeli jste to?“

„Ne,“ řekl Sam. „Věděli jsme, že v minutě, kdy jsme odstranili lávu z vchodu do svatyně, nebo co to vlastně bylo, jsme muže i jeho majetek vystavili vzduchu a uvedli hodiny do pohybu. Nechtěli jsme udělat nic, čím bychom mohli ten hrnec poškodit. Nějakou dobu jsme ho s sebou nosili, takže víme, že obsah není ani tekutý, ani kamenný nebo kovový, ale prázdný určitě není. Když s ním pohnete, něco se tam trochu posunuje.“

„Můžeme ho zkusit otevřít teď?“ požádal Caine.

„Na to máme ideální místo,“ nadhodila Remi. „Při rekonstrukci domu jsme si u stavitelů objednali místnost s řízeným klimatem – nízká teplota, nízká vlhkost, žádné slunce – přesně jako v oddělení vzácných tisků v knihovně.“

„Vynikající,“ zaradoval se Caine.

„Pojďte za mnou.“ Odvedla je ke dveřím, ze kterých právě vyšla, otevřela je a rozsvítila světlo. V místnosti byl dlouhý pracovní stůl, několik židlí a jedna stěna pokrytá prosklenými vitrínami, které všechny byly momentálně prázdné. V rohu místnosti stála vysoká červená bedna na náradí na kolečkách, která jako by vypadla z nějaké autoopravy.

Profesor Caine vnesl hrnec do místnosti a postavil ho na stůl. Sam dotáhl ke stolu bednu s náradím a otevřel první zásuvku, kde ležel soubor nástrojů pro práci s drobnými, choulostivými předměty: štětečky, pinzety, skalpely, zubařské nástroje, šídla, lupy a vysoce výkonné svítilny. Byla tu také krabice sterilních chirurgických rukavic.

Caine si navlékl rukavice, vybral si jeden zubní háček a pinzetu a jal se s nimi zkoumat materiál pečetidla. Uždíbl si ho kousek a prohlížel si ho pod lupou na stojanu. „Vypadá to jako lepidlo vyrobené z nějaké rostlinné pryskyřice.“ Chopil se skalpelu a začal metodicky odřezávat průsvitný materiál okolo celého víka.

„Určitě tam není nic k jídlu. Je to schválně neprodyšně zavřené,“ odhadovala Remi.

„Já si ani netroufám hádat,“ odvětil Caine. „Archeologie je plná velkých nadějí a tajemných hrnců, které jsou nakonec plné bláta.“ Vzal za poklici a otočil. „Zajímavé. Daří se mi poklicí trochu pootočit, ale nemohu ji zvednout. Připadá mi, že ten hrnec trochu nahřáli, zapečetili a potom ho nechali vychladnout. Tím dosáhli uvnitř částečného vakua, aby byla pečeť neprodyšná.“

„Jako při konzervování,“ podotkla Remi. „Možná to nakonec bude něco k jídlu.“

„Teď přemýšlím, jak to otevřít, aniž bych to rozbil.“

Sam navrhl: „Můžeme to znovu trochu nahřát, aby se vzduch uvnitř roztáhl. Anebo to můžeme vynést do velké nadmořské výšky, kde je nižší tlak vzduchu.“

„Jak bychom to mohli trochu nahřát, aniž bychom to poškodili?“

„Když to uděláme rovnoměrně, hrnec by neměl prasknout,“ řekl Sam.

„Souhlasím,“ přikývl Caine.

„Další vylepšení domu: nechali jsme si sem nainstalovat saunu,“ nadhodila Remi.

Vyšli po schodech do prvního patra, Sam vstoupil do sauny, umístil hrnec na dřevěnou lavici, zapnul vyhřívání a začal pomalu zvyšovat teplotu. Po deseti minutách se do sauny vrátil, zabalil hrnec do ručníku a vynesl ho ven. Podržel ho, zatímco Caine zkusil zvednout poklici. Nadzvedla se a tlaky se vyrovnaly. Sam vrátil poklici zpátky a všichni se po schodech vrátili dolů do klimatizované místnosti.

„Velká chvíle se blíží,“ řekla Remi.

„Nebuďte zklamaní, když se objeví jen hromada organické hmoty, která kdysi bývala jídlem,“ řekl Caine. „Ty nejlepší informace někdy na první pohled nevypadají nic moc.“

Sam postavil hrnec na stůl. Caine, stále v chirurgických rukavicích, se zhluboka nadechl a sáhl dovnitř. Vytáhl jakousi hmotu, která připomínala vysušené mořské řasy. „Obalový materiál?“

Vzal malou svítilnu a podíval se do hrnce. „Ach...“ Narovnal se a zíral do nádoby: „Je to vůbec možné?“

„Co tam je?“

„Vypadá to jako kniha,“ řekl. „Mayská kniha.“

„Můžete ji vyndat?“

Caine zanořil do nádoby obě ruce, vyzvedl z ní tlustý hnědavý obdélník a něžně ho položil na stůl. Natáhl zvolna ruku a pouze ukazovákem v chirurgické rukavici nadzvedl svrchní vrstvu o pár centimetrů. Jeho hlas se změnil v chraplavý šepot. „Je netknutá. Nemůžu tomu uvěřit.“ Na okamžik oněměl, ztracený ve svých myšlenkách. Odtáhl prst zpátky a zdálo se, že teprve potom si znovu uvědomil přítomnost Fargových.

Celá jeho tvář jen zářila. „Je to mayská kniha, kodex. Zdá se naprosto nepoškozený. Musíme si s jeho zkoumáním dát načas, protože nevíme, jak moc je křehký, a nikdo neví, kolikrát je možné každou stránku otočit – nebo se jí jen dotknout.“

„Vím, že jsou hrozně vzácné,“ prohodila Remi.

„Nejvzácnější ze všech artefaktů na západní polokouli, a zdaleka nej-cennější,“ přikývl Caine. „Mayové byli jediní obyvatelé celé Ameriky, kteří

si vyvinuli komplexní systém písma, a je to dobrý systém. Dovedli zapsat cokoli, co uměli říct. Kdyby bývali měli chuť, mohli psát klidně romány, epické básně, dějiny. A možná to i dělali. Kdysi existovaly statisíce takových kodexů. Dnes však existují pouze čtyři, které se dochovaly, a ty se dostaly do evropských muzeí – Drážďanský kodex, Madridský kodex a Pařížský kodex. Pak máme ještě Grolierský kodex, který je ale proti ostatním tak podřadný, že ho mnozí odborníci považují za podvrh. První tři jsou však nabitě mayským věděním – matematika, astronomie, kosmologie, kalendáře. Tenhle by mohl být pátý.“

„Říkal jste, že jich bývaly tisíce,“ zjišťovala Remi.

„Ještě lepší odhad jsou zřejmě statisíce,“ souhlasil. „Ale narazily na dva problémy. Zaprvé byly kodexy malované na látce vyráběné z kůry divokého fíkovníku jménem *Ficus glabrata*. Tento materiál se skládal do stránek a ty se malovaly bílou směsí jako štukem. Tak Mayové získávali bílé stránky, na které se dalo psát. Byly lepší než papyrus, skoro stejně kvalitní jako papír.“

„A v čem byl problém?“

„Tak zaprvé v klimatu. Většinu mayského území tvořila vlhká džungle. Když se knihy namočily, shnily. Některé kodexy byly pohřbené v hrobkách – něco v Copánu, něco v Altun Ha v Belize, něco v Uaxactún Guytanu. Materiál z kůry fíkovníku hnil a zůstávaly po něm jen hromádky malovaných štukovaných fragmentů, které byly příliš drobné a křehké, než aby je kdo ještě složil dohromady. Ale ten největší problém přišel potom na lodích.“

„Španělská conquista,“ řekl Sam.

„Hlavně kněží. Dali si za cíl zlikvidovat všechno, co mělo něco společného s přírodním náboženstvím. Mayští bohové jim připadali jako vtělení ďábla. Spálili každou knihu, na kterou přišli, a pak ještě prohledali každý úkryt, aby nemohla přežít ani jediná. Tak to pokračovalo od začátku mayské conquesty po roce 1500 až do 90. let 17. století, kdy zabrali poslední města. Proto nám zbyly pouhé čtyři svazky.“

„Teď pět,“ prohodila Remi.

„Je to fantastický objev,“ řekl Caine. „Víte o nějakém místě, kde bude v bezpečí?“

„Víme,“ odvětil Sam. „Dáme to pod zámek.“

„Fajn. Rád bych zahájil proces karbonového datování a vrátil se zítra, abych začal s průzkumem kodexu. Můžu?“

„Musíte,“ odpověděl Sam. „Jsme stejně zvědaví jako vy, ale bez vás svou zvědavost ukojit nemůžeme.“

LA JOLLA

KDYŽ DAVID CAINE DRUHÝ DEN ODPOLEDNE DORAZIL, SAM A REMI UŽ NA něj čekali. Odvedli ho do klimatizovaného prostoru, Remi si oblékla chirurgické rukavice, otevřela jednu z prosklených skříněk a položila kodex na stůl. Caine chvíli jen tak seděl a prohlížel si obálku. „Než začneme,“ prohlásil pak, „dokončili jsme karbonové datování semen a lusků v té dřevěné míse i samotného dřeva. Všechny vzorky měly 94,29 procenta uhlíku 14. Dřevo i rostliny odumřely zhruba ve stejné době, a sice před čtyřmi sty sedmdesáti šesti lety, tedy roku 1537.“

„Není to na mayské klasické období trochu pozdě?“ nechápala Remi.

„Je to prakticky na samém soumraku jejich civilizace. Většina velkých klasických měst byla opuštěna kolem roku 1000. Ostatní stála, dokud do nich nepřišli Španělé, počínaje rokem 1524, kdy Pedro de Alvarado zaútočil na Maye s obrovskou armádou domorodých spojenců z Tlaxcaly a Choluly. Mayských království ale bylo hodně, a tak jejich dobytí trvalo dlouhou dobu. Poslední padlo roku 1697, tedy o více než sto padesát let později.“

Remi pokračovala: „Takže ten, koho jsme našli, byl muž z vyšších vrstev, který někde v honduraském Copánu sebral hrnec. Dal do něj knihu a vyrazil pěšky na cestu. Ušel přes šest set kilometrů, pak vylezl v Mexiku až pod jícen sopky Tacaná a tak uložil knihu i s hrncem do svatyně.“

„Řekl bych, že je skoro jisté, že právě něco takového se stalo. Proč to dělal, to se můžeme dneska jen dohadovat.“

„Máte vy sám nějaký tip?“ zeptal se Sam.

„Já bych řekl, že vzal tu extrémně cennou knihu na tajné, odlehlé místo, aby ji ukryl před Španěly. Soudě podle vašich fotografií z místa máte zřejmě pravdu, že se jednalo o malou kamennou svatyni. Uvnitř jsou vidět obrazy Cizina, boha zemětřesení a smrti, který byl strůjcem katastrof. On je ten tančící kostlivec s očima visícíma z důlků.“

„A dál?“

„Nezapomente, že jen hádám. Svatyni pak nečekaně zalila láva ze sopky. Dokonce je možné, že tam s tou knihou vlezl záměrně, že si uvědomoval možnost, že je tam láva pohřbí, a věřil, že bůh mu nabízí dokonalou možnost, jak knihu zapečetit na bezpečném místě.“

„Myslíte, že by to udělal?“

Caine pokrčil rameny. „Mayové velmi silně věřili v posmrtný život, v němž budou odměněni nebo potrestáni. Věřili také, že vším, co udělají, udržují vesmír v rovnováze. Většina těch vědomostí, které nasbírali do knih o astronomii či matematice, měla za cíl jim poradit, co mají dělat, aby se vesmír nevymkl kontrole a nezničil sám sebe jako nevyvážený stroj. V roce 1537 vesmír tohoto muže již několik staletí jevil známky hrozícího rozpadu. Mezi lety 750 a 900 byla strašlivá sucha, řada válek mezi městy, epidemie nemocí. A pak přišli Španělé. Jejich příchod v roce 1524 byl jako přistání mimozemšťanů v hororovém filmu. Přinesli si zbraně, proti kterým nikdo neuměl bojovat ani je vyrobit. Byli odhodlaní zlikvidovat to, co z mayské civilizace zbývalo, a zabít nebo zotročit každického mayského domorodce. Byla to poslední kletba po dlouhé řadě ran. Mayové – a tenhle člověk patřil do třídy králů – by se na věc dívali z dlouhodobého hlediska. Byli to lidé, jejichž kalendář byl rozdělený na cykly dlouhé 5 125 let. Mohl být přesvědčen, že

kniha, kterou zachraňuje, obsahuje informace nezbytné k zachování světa nebo k jeho budoucí rekonstrukci.“

„Předpokládám, že v tom případě by asi neváhal obětovat za záchranu knihy i sám sebe.“

Caine pokračoval: „Představte si, že by sem najednou přiletěly v kosmických lodích mocné bytosti podobné člověku, zabily nebo zotročily by každého, na koho by narazily, a pak začaly systematicky hledat a likvidovat každý počítač, každou knihu. Hele! Táhle mizí dějiny umění a hned po nich jeden obraz za druhým. A tamhle počty, algebra, potom aritmetika. Následují knihy všech vyznání – všechny bible, korány, talmudy, všechno. Nezapomnělo se na filosofii? Ne, všechno jde do plamenů. Každá báseň, každý příběh, co kdy kdo napsal? Do ohně s ním. Fyzika, chemie, biologie, medicína; dějiny Římanů a Řeků, Číňanů, Egyptanů. Všechno fuč.“

„Jak strašlivá a smutná představa,“ řekla Remi. „Vrátili bychom se zpátky do doby kamenné bez mapy, která by nám ukázala cestu zpátky.“

„To ve mně probouzí ještě větší zvědavost na ten kodex,“ nadhodil Sam. „Co to vlastně bylo, co se našemu příteli podařilo zachránit před plameny? Co se v něm skrývalo?“

Caine pokrčil rameny: „Přesně tím jsem se zabýval poslední dvě noci místo spánku.“

Někdo zaklepal na dveře. „Dále,“ zavolal Sam.

Vstoupila Selma. „Nejdu pozdě?“

„Ne,“ řekla Remi. „Profesore Davide Caine, tohle je Selma Wondrashová, která je tak laskavá, že u nás funguje jako hlavní vědecká pracovnice. Ať je téma jakékoliv, pokud Selma nezná odpověď sama, pak ví, kde ji najít.“

Caine vstal a podal Selmě ruku. „Wondrashová. To není úplně obvyklé jméno. Nejste nějak spřízněná s S. I. Wondrashovou, která pomáhala katalogizovat incké uzlové písmo *kipu*?“

„To jsem já,“ řekla. „Ale ten projekt *kipu*, to už je dávná minulost.“

„A žádné velké pokroky s jejich rozluštěním jsme od té doby neudělali,“ řekl Caine. „Provázky a uzly, s jejichž pomocí Inkové zaznamenávali věci, nám dodnes zůstávají z největší části záhadou.“

„Pořád doufám, že jednou někdo najde jeden starý španělský dokument se záznamem výpovědi jednoho inckého informátora, který prozradil, jak v *kipu* vykládat různé druhy a barvy a délky šňůr.“

„To my všichni,“ odvětil Caine. „Španělé tisíce záznamů *kipu* spálili. Zbylo jich jen pár stovek, ale – díky vám – aspoň víme, co všechno se dochovalo.“

Selma sklopila zrak ke kodexu na stole: „A mezitím máme na práci tohle.“

„To tedy ano,“ přikývl Caine. „Všichni připraveni?“

Všichni ostatní přikývli. Caine si nasadil rukavice, opatrně odklopil první stránku a odhalil tak okouzující malbu. Přes stránku přecházeli maličcí Mayové nesoucí koše. Doprovázeli je válečníci v kompletních bojových regáliích z peří, odění do prošívané zbroje, nesoucí kulaté štíty a dřevěné palice s velkými kusy obsidiánu po okrajích. Procházeli mezi rostlinami, které podle všeho symbolizovaly džungli. Na jednom místě přecházeli něco, co se jevilo jako hory, potom došli do říčního údolí. Horní třetinu stránky pokrývaly sloupce glyfů.

„To je úchvatné,“ vydechl Caine. „Ta stránka je něco jako stylizovaná mapa, soubor pokynů. Podle ní vede cesta z Copánu do údolí řeky Motagua, které leží v Guatemale. Vidíte tento glyf? To je *ya'ax chich*, mayský výraz pro jadeit.“

„Ti lidé s koši vyrazili hledat jadeit?“ zeptala se Remi.

„Spíš s ním obchodovat,“ odvětil Caine. „Ano, jde o obchod. Přinášejí drahocenné plody džungle – ptačí péra, jaguáří kůže, koku – aby je směnili za jadeit.“

Selma dodala: „Jadeit byl nejcennějším materiálem v celé Americe. Jediná známá naleziště jsou v Barmě, v Rusku a v údolí řeky Motagua. Díky tomu víme, kde se to odehrává.“

Caine pokračoval: „Po příchodu Španělů tam Mayové přestali chodit a nikdy Španělům neřekli, odkud ty drahokamy pocházejí. Španěly zajímalo jen zlato a stříbro, a tak se na naleziště zapomnělo. Dlouhou dobu to zůstávalo záhadou. Potom, roku 1952, se přes údolí Motagua přehnal hurikán a na úpatích hor se objevily kusy jadeitu veliké jako auta.“

„Takže až do roku 1952 bylo to, na co se právě díváme, tajemství?“ zeptal se Sam.

„Naprosté,“ přikývl Caine. „A pro Maye navíc velmi důležité.“

„A to jsme teprve na první stránce,“ poznamenala Remi.

Caine dál obracel listy a ostatní jen žasli. Nacházeli malby bohů a hrdinů doplňující epické příběhy o stvoření a konci věků. Byly tu faktické záznamy o válce mezi městy Tikal a Calakmul, ve které Copán podporoval Tikal. Caine z každého souboru glyfů rozluštil a přeložil jen tolik, aby se dalo určit téma.

Asi po třiceti stranách Caine obrátil list a uviděl jen část obrazu. Kniha byla poskládaná jako harmonika, a tak mohl rozevřít dvě stránky, a pak rozbalit dvě další, čímž vznikl jediný obraz veliký přes čtyři strany. Byly na něm malby lesů, jezer a hor. A po celém obrazu byly rozeseté droboučké obrázky mayských stavení.

„To vypadá jako mapa,“ řekl Sam. Ukázal na tvar vyčnívající do vody. „A tohle mi připomíná poloostrov Yucatán.“

Na stránce bylo několik stavení, která byla větší než ostatní. „Co to může být?“ zeptal se Sam.

„Podle glyfů je to Chichen Itza,“ řekl Caine. „Tohle na pobřeží je Zama, staré jméno pro Tulum. Tady dole je Altun Ha, takže tato část je Belize. A tady v Guatemale leží Tikal. Tamhle je Palenque v Mexiku.“

„Vy všechna ta místa znáte?“ zeptala se Remi.

„Některá ano – Bonampak, Xlapak, Copán. Ale je tu daleko více jmen. A spoustu jsem jich nikdy dříve neviděl. Současný odhad zní, že je dnes známo a zmapováno asi šedesát procent mayských měst – více než stovka. Ale tady je nakresleno – cože? Nejméně tři sta velikých staveb, která snad každá zastupuje celé město? Vidím jich spoustu, o kterých jsme nikdy neslyšeli. A pak je tu mnoho dalších míst, která zřejmě označují menší městečka. Budu to muset porovnat s nejnovějším inventářem mayských sídel.“

Caine se podíval na hodinky. „Propána. Nemůžu uvěřit, že jsme nad tím seděli pět hodin. Musím si skočit do kanceláře pro pár věcí a pak se vrátím domů a začnu procházet seznamy sídel, ať vidím, která z nich tam nejsou. Můžeme zítra pokračovat, kde jsme skončili?“

„Jistě,“ souhlasila Remi.

„Mohl bych přijít kolem poledne. Zítra mám ve škole jen samé dopolední semináře.“

„Takže zítra v poledne,“ shrnul to Sam. Remi a Sam i se Zoltánem vyprovodili doktora Cainea ke dveřím a dívali se, jak odjíždí.

LA JOLLA

DALŠÍ DEN V DESET HODIN DOPOLEDNE SEDĚLI SAM A REMI U POČÍTAČŮ v přízemí svého domu a snažili se najít více informací o různých aspektech mayské civilizace. Sam se v jednu chvíli zamyslel nad čímsi, co právě přečetl, a zabloudil očima z obrazovky na svou manželku. Byla oblečená do nefritově zelených šatů ze lnu a hedvábí, které jen zvýrazňovaly barvu jejích očí a vlasů, a sandálů od Manola Blahnika v barvě slonoviny. Zoltán jí ležel u nohou a vypadal spokojeně. Znenadání se však velikému psovi vydralo z hrdla hluboké zavrčení. Vstal, prošel místností až k velkým dvojitým dveřím a s vyčkávacím pohledem se před ně postavil. Remi vstala, došla k němu a vyhlédla z okna ven na cestu.

„Same,“ zavolala, „máme návštěvu.“

„Co?“ nechápal. „Dave Caine přijel dříve?“

„Jsou to nějací lidé v černé limuzíně.“ Sam vstal a právě kráčel ke dveřím, když zazvonil domovní zvonek.

Sluchátko zvedla Remi. „Haló? Mohu vám pomoci?“

Byla to jakási žena doprovázená třemi muži v tmavých oblecích. Žena byla velmi atraktivní, se sytě modrýma očima a zlatými vlasy svázanými do dokonalého drdolu. Měla na sobě modré šaty, na první pohled drahé. Vykročila dopředu a natáhla ruku: „Jsem Sára Allersbyová, paní Fargová. Remi, že ano?“ Mluvila s britským přízvukem jednoznačně vyšší společenské třídy.

„Ehm, ano,“ odpověděla Remi. „Děje se–?“

„Prosím, říkejte mi Sáro,“ řekla slečna Allersbyová. „A tito pánové jsou moji právní zástupci – Ronald Fyffe, Carlos Escobendo a Jaime Salazar. Můžeme dál?“ Remi ustoupila a každému advokátovi potřásla rukou, načež čtveřice prošla kolem ní do přízemí jejich domu.

Sam čekal hned za dveřmi. „A já jsem Sam Fargo,“ představil se. „Smím se zeptat, co vás přivádí?“

„Ráda vás poznávám. Doufám, že vám nevádí, že jsme sem tak nečekaně vtrhli, ale je to nevyhnutelné a naléhavé. Žiji v Ciudad de Guatemala, ale včera jsem náhodou byla kvůli jisté záležitosti v Los Angeles, když jsem se doslechla tu novinu. Bylo už ale příliš pozdě večer, dlouho po úředních hodinách.“

„My už žádné úřední hodiny nevedeme,“ řekl Sam.

„Šťastní to lidé. Jsem amatérská archeoložka a sběratelka se specializací na Střední Ameriku, ale každodenní povinnosti se nevyhýbají ani mně.“

„A jakou novinu jste se to doslechla?“ zajímala se Remi.

„Že k vašemu nálezu na sopce Tacaná v Mexiku patřila i vzácná nádoba z Copánu.“ Odmlčela se. „A také mayský kodex.“

„Zajímavé,“ řekl Sam, snaže se zastříit své zděšení. „Kde jste se jen o tom mohla doslechnout?“

Měkce se zasmála: „Kdybych prozradila lidem své tajné zdroje, přestaly by být tajné a už by nechtěly být mými zdroji. Popudilo by je to proti mně.“

„A jejich zdroje by to zase popudilo proti nim,“ dodal Sam.

„A tak dále,“ řekla. „Je to celý ekosystém, který je třeba pečlivě chránit.“

Remi začala cítit, že podivný okamžik se začíná protahovat v jakousi zkoušku; něco na tónu té ženy, nebo snad jejím pachu, způsobilo, že se Zoltán naježil. Remi ho poplácala po hlavě, aby ho uklidnila, a ženě řekla: „Pojďte prosím dál a posaďte se.“

Sára Allersbyová se podívala na hodinky a vykročila za Remi do velkého, otevřeného sedacího koutu v přízemí. Sam dovedl hosty ke koženým pohovkám rozestaveným okolo velkého skleněného konferenčního stolku u oken s výhledem na Pacifik.

„Něco k pití?“

„Pro nás všechny čaj, odhaduji,“ řekla Sára. Tři právníci nevypadali nijak zvlášť nadšeně, ale Sára evidentně tvrdě prosazovala své pravidlo, že její odhady jsou vždycky správné. Sam vycítil, že Sára chce vystrnadit Remi z místnosti a potom teprve začít mluvit.

Remi ale odešla jen na minutu. Když se vrátila, oznámila: „Až bude hotov, Selma ho přinese.“ Zoltán se držel stále u ní. Když se posadila, Zoltán jí zůstal ležet u nohou v poloze sfingy, hlavu vztyčenou a uši nastražené, černožluté oči bez mrknutí. Remi si toho všimla a škrábala ho na zátylku, pes však zůstal nehybný, svaly připravené přenést ho okamžitě na nohy a do pohybu. Remi zachytila Samův pohled.

Sam lehce přikývl. Oba s Remi věděli, že s takovými návštěvníky je Zoltán vždycky ve střehu. „Tohle je Zoltán. Nenechte se jím prosím zneklidnit. Je velmi poslušný.“ Odmlčel se. „Co pro vás tedy můžeme udělat, slečno Allersbyová?“

„Přišla jsem, protože jsem doufala, že by vám nevadilo, kdybych se na váš nález ze sopky podívala,“ usmála se. „Myslím ten kodex, samozřejmě.“

„Neřekli jsme, že tam nějaký kodex byl,“ řekla Remi.

Sára Allersbyová přejela pohledem na jednoho ze svých advokátů a Sam i Remi oba zachytili náznak podrážděnosti, tak prchavý, že většina lidí by pochybovala, jestli nešlo jen o jejich představu. „Budu k vám naprosto otevřená,“ pronesla potom Sára. „Několik různých důvěryhodných zdrojů mi potvrdilo, že to, co máte, je bez pochyb skutečný, pravý kodex.“ Usmála se a opětovala Remin pohled.

Remi ji sledovala beze slova a bez hnutí, stejně jako Zoltán.

Sára se ale nehodlala vzdát. „Zatímco vy s tím děláte tajnosti, doktor Caine uskutečnil několik telefonátů s akademiky doma i v zahraničí – s lingvisty, archeology, historiky, geology, biology. Všem jim řekl, co viděl a co podle něj bude ve zbývajících částech kodexu. Takže vím poměrně dost z toho, co

víte vy. Kromě toho profesor prakticky veřejně potvrdil, že nález není žádný podvrh. Je tu skutečný pátý kodex.“

„Proč by kdokoli z těchto lidí prozrazoval své rozmluvy s doktorem Cainem právě vám?“ zajímalo Remi.

„Nedělám si iluze, že bych byla jediná, komu to řekli. Jen se dovedu pohybovat rychleji než většina ostatních,“ řekla Sára Allersbyová. „Já a moje rodina kontrolujeme také značnou část financí na granty a dary univerzitám. Někdy jim dávám najevo, že bych měla zájem vlastnit určité věci, kdyby se náhodou objevily. A samozřejmě, bez ohledu na to, kdo určité předměty vlastní, vždycky zůstávají v muzeích a na univerzitách. Některým lidem však hodně záleží na tom, které z nich k tomu budou vybrány.“

„Ví doktor Caine, že jeho kolegové se s jejich rozmluvami svěřují vám?“ zeptala se Remi.

Sára se zasmála. „To netuším. Předpokládám, že má své vlastní patrony a zdroje podpory pro své výzkumy, kterým zase on říká to, co by podle něj měli vědět.“ Její úsměv se proměnil takřka v úšklebek. Když mluvila s Remi, její oči byly ještě o něco chladnější.

Sam ihned pochopil, že slečna Allersbyová si myslela, že přijde a oslní ho svou krásou, zatímco jeho zakřiknutá ženuška ustoupí kamsi do ústraní. Nedokázala se smířit s faktem, že je druhou nejkrásnější ženou v místnosti, a nelíbilo se jí, že se jí vyptávají hned dva lidé najednou. Zdálo se však, že je ochotná své ego poněkud redukovat. „Nevytahuji se s tím, že jsem jediný neakademik, který o tom ví. Proto jsem za vámi hned přijela. A byla to poměrně daleká cesta. Takže nemohla bych to prosím vidět? Už jsem vám přece ukázala, že nejsou žádné důvody k tajnostem. Je to venku. A jsem člověk, který skutečně pečuje o zachovávání a ochranu takových nenahraditelných pokladů. Utratila jsem za to už mnoho milionů.“

Sam se podíval na Remi, která lehce přikývla. „Dobře,“ řekl tedy. „Ale musíme s ním zacházet velmi opatrně. Otevřeli jsme zatím jen prvních pár stránek. Nemůžeme jich otevřít víc, aniž bychom riskovali, že se dva povrchy slepí k sobě a poškodí. Bude vám muset stačit těch několik stran.“

„Souhlasím,“ řekla. „Kde to je?“ Rozhlížela se po rozlehlém prostoru tak dychtivě, až to v Samovi vyvolávalo neklid.

„Hrncel i kodex jsou ve speciální klimatizované místnosti,“ řekla Remi. „Je to přímo tady dole.“ I se Zoltánem se rozešla ke dveřím do místnosti. Odemkla je. „Obávám se, že se sem vejdete vždycky jen dva naráz. Můžete se vystřídat.“

Sára Allersbyová odpověděla: „S nimi si nedělejte starosti. Oni tu nejsou kvůli tomu. Nepotřebují to vidět.“

Vstoupila dovnitř, Sam ji následoval, poslední šla Remi, která za nimi zavřela dveře. Nasadila si rukavice, došla ke skřínce a vrátila se s hrncem.

Slečně Allersbyové se rozšířily oči úžasem. „Neuvěřitelné. Vidím, že je to v klasickém stylu Copánu.“ Zvedla zrak k řadám polic za skleněnými dveřmi jako rozmazlené děcko, které už se nabažilo prvního dárku a chce hned další. „A kodex?“

Sam a Remi si vyměnili pohled se vzájemnou otázkou: *Opravdu to chceme udělat?* Sam došel k řadám skřínek, jednu odemkl a vyňal z ní kodex. Donesl ho ke stolu a tělo Sára Allersbyové se k němu natočilo, jako by z něj zářil magnetismus, jenž přitahuje pouze ji. Když ho Sam položil na stůl, naklonila se k němu velmi blízko – až příliš blízko.

„Dávejte prosím pozor, ať se ho nedotknete,“ napomenula ji Remi.

Sára ji ignorovala. „Otevřete ho.“

Sam si dal načas; vytáhl si chirurgické rukavice výš na zápěstí, aby byly na prstech těsnější. „Otevřete ho,“ zopakovala Sára.

Sam zvedl titul a odhalil stránku věnovanou nalezištím jadeitu v údolí řeky Motagua.

„Co to je?“ zeptala se Sára. „To je jadeit?“

„Jsme si poměrně jistí, že je to skupina obyvatel z města v džungli, která jde do údolí Motagua nakupovat jadeit.“

Když otočili na další stránky, Sára byla čím dál víc rozrušená. „Myslím, že tohle je součást Popol Vuh,“ vydechla. „Mytologie stvoření a tak dále. Tady jsou tři okřídlení hadi. A tady tři bohové nebes.“

Když Sam došel na konec prozkoumané části, zavřel knihu a odnesl ji na její místo v prosklené skřínce, kterou potom zamkl. Sára Allersbyová se chvíli vzpomínala, pomalu se navracel z bájněho světa kodexu.

Pak se všichni vrátili na pohovky v zasedací místnosti, kde Selma právě podávala právníkům čaj a drobné pečivo. Jakmile se usadili, Selma obsloužila i Sáru Allersbyovou a Fargovy. Zoltán následoval Remi k pohovce a posadil se s očima upřenýma na čtyři návštěvníky.

„Tedy, to byla nádhera,“ řekla Sára. „Je tam všechno, co jsem slyšela, a ještě víc. I kdyby ten zbytek byl prázdný, pořád by to bylo úchvatné.“ Ustrkla si čaje: „Než se dobereme někam dál, ráda bych vám učinila předběžnou nabídku. Co byste řekli na pět milionů dolarů?“

„My nic neprodáváme,“ řekla Remi.

Sára Allersbyová se naježila. Sam pochopil, že právě bez valného účinku použila druhou ze svých dvou nejsilnějších zbraní. Nejdříve se jí nepodařilo ohromit přítomné svým vzhledem. Při těch vzácných příležitostech, kdy k tomu došlo, zřejmě příslušný respekt obnovily peníze její rodiny. Avšak i je Remi přešla bez komentáře.

„A proč, pro všechno na světě?“

„Pro začátek proto, že nám to nepatří. Patří to státu Mexiko.“

„To jistě nemůžete myslet vážně. Už jste to zvládli propašovat až sem. Je to ve vašem domě, ve vašem vlastnictví. Proč byste riskovali všechny ty potíže, zatčení a uvěznění, kdybyste to nechtěli pro sebe?“

Sam odpověděl: „Stala se tam přírodní katastrofa. Udělali jsme, co jsme mohli, abychom nález zachovali. Měli jsme jedinou možnost – přesunout všechno, co se dalo, pryč z toho místa, než to odnesou zloději nebo zničí zemětřesení či sopka. Pověřili jsme také místní lidi hlídáním té svatyně. Jakmile dáme odborníkům příležitost kodex prostudovat a zakonzervovat, musí se vrátit zpátky do Mexika.“

Sára Allersbyová se k němu naklonila, jako by na něj chtěla plivnout: „Sedm milionů?“

„Smím?“ vložil se Fyffe, britský advokát. „Prakticky nikdo neví, že ten kodex máte. Stačí podepsat prodejní dohodu a dohodu o utajení, a peníze budou během následujících pár hodin převedeny do banky – nebo skupiny bank – podle vaší volby.“

„My nic neprodáváme,“ zopakovala Remi.

„Jen opatrně,“ zvolila Sára jinou taktiku. „Jakmile vyjdu ze dveří, bude to znamenat, že jsme se nedokázali dohodnout. Jelikož jste předvedli, že nemáte problém propašovat nález ze země, musím předpokládat, že pravou překážkou je, že požadujete vyšší cenu.“

Pokračoval mexický právník Escobedo: „Ujišťuji vás, že tohle je nejlepší způsob, jak postupovat. Dříve nebo později se o to začne zajímat mexická vláda. My se s nimi dokážeme dohodnout mnohem lépe než vy. Objevili jste se v mexickém tisku. Jestliže ten kodex máte vy, znamená to, že jste ho museli ukrást ze svatyně v Tacaná. Jestliže ho bude mít slečna Allersbyová, může říct, že ho má prakticky odkudkoliv – například z jedné ze svých plantáží v Guatemale. A Tacaná leží u hranic s Guatemalou. Pár metrů sem nebo tam, a přesun kodexu začne být naprosto legální.“

Teď se ujal slova Salazar: „Pokud máte strach, že kodex někde zavřeme, aby se k němu vědci nedostali, pak vás ujišťuji, že nemusíte. Kodex půjde do muzea a vědci budou moci požádat o přístup k němu, přesně jako to chodí po celém světě. Slečna Allersbyová chce být prostě jen legální majitelkou a je ochotná vás zároveň chránit před jakoukoli soudní pří nebo státním vyšetřováním.“

„Je mi to moc líto,“ odpověděl Sam, „ale nemůžeme prodávat, co nám nepatří. Kodex se musí vrátit mexické vládě. Jsem přesvědčen, že obsahuje informace, které by mohli zneužít vykradači hrobů, lovci pokladů a zloději k tomu, aby našli a zničili významná místa dříve, než by archeologové mohli doufat jen v jejich nalezení. Takže neodmítáme vaši nabídku, odmítáme prostě jakoukoliv nabídku.“

Sára Allersbyová vstala a podívala se na hodinky: „Budeme muset jít, obávám se.“ Povzdechla si. „Dala jsem vám tak velkorysou nabídku, protože jsem nechtěla čekat roky, až budu moci kodex koupit v aukci od nějaké mexické instituce. Ale pokud je čekání nezbytné, počkám. Dříve nebo později musí na scénu vstoupit rozum a byrokrati si uvědomí, že celá nová knihovna je lepší než jedna stará kniha. Děkuji vám za čaj.“

Otočila se a během okamžiku byla venku z domu. Její právníci měli co dělat, aby se dostali ven a přeběhli chodník včas, aby jí stihli otevřít auto.

„Mám z ní divný pocit,“ řekla Remi.

„To já taky.“

Zoltán se podíval z okna na limuzínu a zavrčel.

Sam a Remi se vrátili do klimatizované místnosti, nasadili si opět chirurgické rukavice, vzali hrnec i kodex a vynesli je ven. Prošli tajnými dveřmi v knihovně, dolů po schodech až do spodního patra své nové střelnice. Sam otevřel sejf na zbraně, položil kodex na stejnou polici s hrncem, zamkl sejf a otočil ciferníkem zámku.

Vrátili se zpátky nahoru a Remi se zeptala Selmy: „Všechny ty nové bezpečnostní systémy už jsou v chodu a fungují?“

„Ano.“

„Dobře. Ale chci, abys tu dneska nespala. Zapni všechny systémy a jed do svého bytu. Dnes v noci se k nám vloupají.“

Bylo teprve tři čtvrtě na jedenáct, a tak Sam a Remi nasedli do auta a odjeli na Kalifornskou univerzitu v San Diegu. Našli parkoviště nedaleko katedry antropologie, nechali tam auto a vydali se do budovy.

Když se blížili ke kanceláři Davida Cainea, dveře byly otevřené a právě z nich vycházel nějaký student a zamračeně se díval do papírů. Caine za ním volal: „Než to odevzdáte, dejte ještě do pořádku bibliografii a poznámky.“ Vtom uviděl Fargovy: „Same! Remi! Co vy tady?“ Pokynul jim, ať vstoupí do jeho kanceláře, zavřel za nimi dveře a udělal jim místo na židlích založených stohy knih. „Myslel jsem, že se sejdeme u vás doma.“

Odpověděl mu Sam: „Asi před hodinou nás navštívila žena jménem Sára Allersbyová.“

„To není možné.“

„Vy ji znáte?“ zeptala se Remi.

„Jen podle jména.“

Sam vysvětlil: „Evidentně získala informace minimálně od jednoho z kolegů, se kterými jste mluvil. Nabídla nám sedm milionů dolarů za ten kodex. Věděla, co v něm je.“

„Ach ne,“ řekl David. „Mluvil jsem jen s lidmi, o kterých jsem si myslel, že jim mohu věřit. Ale asi jsem podcenil ten druh motivace, kterou taková osoba může nabídnout.“

„Co o ní víte?“ zjišťovala Remi.

„Víc, než bych chtěl. Patří do společenské třídy lidí, kteří už přes sto let plní gigantické instituce v Evropě a Severní Americe nakradenými artefakty. V devatenáctém století cestovali do nerozvinutých zemí a brali si, co se jim zachtělo. Ve dvacátém století platili galeriím horentní sumy za předměty, které vykopali vykradači hrobů. Tím, že nakoupili některé z nich, vytvořili celý trh s dalšími. Nenechali se rušit zjišťováním, čím daný předmět doopravdy je, odkud pochází nebo jak se k nim dostal. V současné situaci, kdybych chtěl vypátrat ty nejdrahocennější předměty na světě, nekopal bych do země a nehledal je v muzeích. Hledal bych v domovech lidí v Evropě a Americe, jejichž rodiny byly v posledních cirka sto letech zámožné.“

„A to jsou Allersbyovi?“ zeptala se Remi.

„Patří k těm nejhorším,“ odpověděl Caine. „Byli u koryta od chvíle, kdy se Britové dostali do Indie. Dokonce se nad tím dlouho nikdo nepozastavoval, to až v posledních třiceti letech. Ještě dnes, pokud nějaký objekt opustil zemi původu před podepsáním paktu Spojených národů v 70. letech, můžete si s ním dělat, co chcete – nechat si ho, prodat ho nebo si ho postavit na zahradu místo trpaslíka. A tahle skulina existuje právě proto, že bohatí lidé jako Allersbyovi vyvíjeli nátlak na vlády svých zemí.“

„Je fakt, že Sáru ta představa, že jsme kodex propašovali z Mexika za účelem prodeje, nijak nepohoršovala,“ řekla Remi.

David zavrtěl hlavou: „Je to ironie. Slyšel jsem, že britský bulvár věnoval poměrně hodně inkoustu jejím pokleskům na řeckých ostrovech a francouzské Riviéře. Ale to, co dělá v Guatemale, je horší a začíná to být vážné.“

„Proč?“

„V Guatemale zuřila mezi lety 1960 a 1996 občanská válka. Umřelo v ní na dvě stě tisíc lidí. Mnoho starých zámožných španělských rodin prodalo svůj majetek a přestěhovalo se do Evropy. Ti, kdo ty obrovské lány půdy nakoupili, byli většinou cizinci. Jedním z nich byl otec Sáry Allersbyové. Koupil gigantické sídlo jménem Estancia Guerrero od posledního dědice, který si žil v Paříži na vysoké noze a prohrával peníze v Monaku. Když bylo Sáře jednadvacet let, její otec přepsal velkou část majetku na ni – budovy v několika evropských metropolích, podniky, a také Estancii Guerrero.“

„To vypadá v bohaté rodině jako celkem obvyklý postup,“ poznamenala Remi.

„No, a tahle jednadvacetiletá holka, která právě vyšla z anglické školy, se najednou stala jednou z nejvlivnějších osob v Guatemale. Byli tací, co předpovídali, že bude patřit k pokrokovým silám, že se postaví za chudé mayské rolníky. Jenže se stal pravý opak. Navštívila svůj majetek v Guatemale a to místo se jí zalíbilo tak, že se tam nastěhovala. Přesněji řečeno, zalíbila se jí Guatemala právě taková, jaká byla. Zapadla mezi novou oligarchii, cizince, kteří vlastní asi osmdesát procent půdy a ještě větší podíl všeho ostatního. Vykořisťují tamní rolníky úplně stejně jako španělští velkostatkáři, které nahradili.“

„To je zklamání.“

„Pro všechny kromě samotných rolníků, které už nemůže překvapit nic: Seznamte se s novým šéfem – je úplně stejný jako ten starý. Slečna Allersbyová má velký hlad po mayských artefaktech, ale žádnou lásku k živému mayskému lidu, který na jejích polích a v jejích podnicích pracuje prakticky zadarmo.“

„No,“ řekl Sam, „aspoň je jasné, že jí opravdu nic neprodáme. Co myslíte, že bychom teď měli udělat?“

„Nejspíš něco s mými kolegy. Potřebuji zjistit, komu se dá věřit a komu ne. Navrhuji říct každému z těch, komu jsem řekl o kodexu, nějakou jinou lež o tom, co se nachází v jeho zbývajících částech, a uvidíme, jak se Sára Allersbyová zachová.“

„Obávám se, že na to už je trochu pozdě,“ řekla Remi. „Když jsme se jí ptali na její zdroje, neodpověděla nám. Jsem si jistá, že bude očekávat, že se to pokusíme zjistit sami.“

„Pak tedy musíme zkusit jít po dvou cestách současně,“ rozhodl Caine.

„Jakých dvou cestách?“ nerozuměl Sam.

„Kodex je třeba prozkoumat, přepsat a přeložit. Potřebujeme vědět, co se tam píše.“

„Proti tomu se dá máloco namítnout,“ řekla Remi.

„Druhá linie pátrání je o něco ožehavější. Budeme potřebovat zjistit, je-li kodex jen fikce, anebo popis světa tak, jak v té době existoval. Jediná

možnost, jak to udělat, je vyrazit do Střední Ameriky a ověřit si, že to, co se v něm píše, je pravdivé a přesné.“

„Myslíte navštívit jedno z těch míst, která popisuje?“ zeptal se Sam.

„Obávám se, že ano,“ přikývl Caine. „Původně jsem doufal, že povedu vědeckou expedici na jedno z míst, o kterém se zmiňuje pouze tento kodex. Ale letní semestr začal teprve před dvěma týdny a zbývá jich ještě devět. Nemohu teď opustit své kurzy. A uspořádat velkou expedici chce taky svůj čas. Jakmile se ale do věci začne plést Sára Allersbyová, času není nikdy nazbyt. Čím déle budeme čekat, tím těžší nám to udělá. Je schopná přimět lidi k tomu, aby pronásledovali jakoukoli expedici, jakou dáme dohromady, nechat nás všechny zatknout... Udělá cokoli, aby nás přiměla kodex prodat nebo aby zajistila, že nás od něj odřízne.“

„Ta expedice budeme my dva,“ řekla Remi. „Sam a já.“

„Cože?“ podivil se Sam. „Myslel jsem, že se chystáš zůstat nějakou dobu doma.“

„Slyšels ho, Same. Jsou dvě věci, které je třeba udělat. Ani jeden z nás neumí přečíst těch osm set šedesát jedna glyfů mayského písma, a neznáme ani jejich jazyk. Jak že se jmenuje?“

„Chòlan,“ odpověděl Caine.

„Správně,“ řekla Remi. „Chòlan. Jak jsi na tom s chòlanem?“

„Rozumím,“ souhlasil Sam. „Dave, zkuste se podívat po nějakém místě, které splňuje kritéria – zmiňuje se o něm pouze tento kodex, nikdy nebylo prozkoumáno a je dost malé, abychom na jeho průzkum nepotřebovali velkou skupinu, která by přitahovala pozornost. Místo, kam nepozorovaně vklouzneme, probádáme ho a zase vypadneme.“

9

LA JOLLA

DRUHÝ DEN BRZY RÁNO SAM, REMI A ZOLTÁN DORAZILI DO DOMU NAD Goldfish Point ještě před elektrikáři a tesaři, kteří stále pracovali ve třetím patře. Už když se blížili po chodníčku k domu, Selma otevřela dveře a vyšla jim naproti. Dala si ruce v bok: „Policie právě odjela.“

„Takže jsme měli v noci návštěvu?“ zeptala se Remi.

„Ano,“ řekla Selma. „Zloději zkoušeli přední vchod, ale ten se nedal. Jak do něj bušili a snažili se vypáčit petlice, v přízemí a prvním patře se automaticky spustily ocelové okenice. Tichý alarm z venkovních bezpečnostních kamer a senzorů pohybu mezitím přivolal policii. Kamery však zachytily jen dvě postavy v černém oblečení a lyžařských maskách.“

„Doufal jsi, že se jim to povede?“ zeptala se Remi.

„Ani ne,“ řekl Sam. „Jen přemýšlím, že předem asi netušili, že do tohoto domu se jen tak snadno nedostanou.“

„Aha?“ pochopila Selma. „Takže tady ještě nebyli.“

Sam pokrčil rameny: „Kdybych měl hádat, řekl bych, že jim pravděpodobně včera nalévala čaj. Nemyslím si, že by se vrátila sama Sára Allersbyová

s páčidlem v ruce. Podle mě nás jen špatně pochopila – snad si myslela, že když nám někdo naznačí, že je nebezpečné mít v domě cenný artefakt, skočíme po její nabídce.“

„Ještě něco,“ řekla Selma. „Dave Caine vám večer nechal vzkaz na záznamníku. Chce se s vámi dnes ráno sejít stran vašeho dalšího malého výletu.“

O dvě hodiny později už byli v klimatizované laboratoři spolu s Davidem Cainem. Stáli okolo pracovního stolu a porovnávali mapu z kodexu s topografickou mapou na počítačové obrazovce. Caine umístil do džungle malou šipku: „Tohle místo splňuje všechna kritéria. Není uvedené v žádném seznamu mayských sídel. Není tak velké, aby tam bylo větší město. A výhoda je, že se nachází v oblasti guatemalské vysočiny, která je odlehlá a řídce osídlená.“

„Co to podle vás je?“ zjišťovala Remi.

„Podle glyfů je to posvátné jezero. Věřím, že je to cenote – krasový útvar ve vápencovém podloží vymletý působením vody.“

„Jako závrt?“

„Přesně tak. Voda byla pro Maye vždycky extrémně vzácnou komoditou, a v pozdně klasickém období začala být ještě vzácnější. Řekli byste, že vody bude na dně džungle spousta, ale není to tak. A když Mayové vykáceli a vypálili kilometry lesů, aby získali pole na hospodářství, začalo být podnebí horké a suché ještě víc. Později v klasickém období řada měst velmi silně závisela na cenotes jako zdrojích vody. Dokonce jsme našli umělé vodojemy v El Miradoru, vykopané a omítnuté, které prakticky imitovaly cenotes. Byly do nich uměle přivedené prameny, aby se tam zachycovala voda.“

„Chcete tedy od nás, abychom našli vodní nádrž?“ zeptal se Sam.

„Cenotes znamenaly mnohem víc. Byly to brány do podsvětí. Chaac, bůh deště a bouře, žil mimo jiné právě tam. Musíte pochopit, že tihle lidé věřili, že jejich konání udržuje vesmír ve správném chodu. Když potřebovali déšť, házeli oběti do cenote, kde se k nim dostali bohové.“

„A tohle je to nejlepší místo?“

„Na mapě jsou i nová města. Buď jsou imaginární, nebo ztracená, to nevíme. Ale vy tam nemůžete vyrazit s velikou skupinou a pokusit se

vykopat, nebo i jen zmapovat neznámé město, aniž by si to vyžádalo měsíce příprav. A kdybyste to udělali, ohrozili byste to místo, vystavili ho drancovníkům. Cenote se nedá schovat ani nechat zarůst, ale zato se dá jeho přítomnost ověřit, aniž byste přilákali velkou pozornost. Z těchto důvodů je to nejlepší možná volba.“

Remi odpověděla: „Tuším, jako by bylo i pár důvodů, proč není úplně nejlepší.“

„Máte pravdu,“ řekl. „Nedaleko od něj leží ohromný pozemek vlastněný cizím majitelem. Jmenuje se Estancia Guerrero.“

„Sára Allersbyová?“ pochopila Remi.

„Ano,“ přikývl. „Je to poněkud nešťastná náhoda. Ale ať budete v Guatemale kdekoliv, vždycky se ocitnete v blízkosti těchto obřích pozemků nebo přímo na nich. Zabírají stovky čtverečních kilometrů, většinou neobdělávaných.“

„Třeba to není tak špatné,“ napadlo Sama. „Momentálně se snaží dostat ke kodexu, takže nebude na svém panství a nebude nám moct dělat potíže.“

„Pochybuju, že by tam vůbec trávila nějak mnoho času. Vede velmi aktivní společenský, politický a obchodní život v Ciudad de Guatemala.“

„To zní dobře,“ řekl Sam. „Takže až budeme pryč a vy budete pracovat na kodexu, zůstaneme v kontaktu. Selma a její asistenti Pete a Wendy jsou připraveni nabídnout vám veškerou pomoc, jakou jen budete potřebovat. Selmu už znáte. Pete a Wendy jsou mladí, ale oba mají bohaté zkušenosti s dějinami a archeologií.“

Caine sklopil zrak ke kodexu na stole: „Selma mi řekla o tom vloupání.“

„Takový název si to ani nezaslouží.“

„Říkám si, jestli je bezpečné držet ho tady, když tu nebudete.“

„Máte lepší nápad?“

„Napadlo mě, co byste řekli, kdybych se poohlédl po nějaké možnosti, jak uschovat kodex v kampusu.“

„Normálně by bylo nejlepší nechat ho ukrytý v našem domě,“ řekla Remi. „Ale nahoře stále probíhá rekonstrukce, celý den sem přicházejí dělníci a zase mizí, a teď také Sára Allersbyová a ti její zlodějští amatéři vědí, kde je kodex ukrytý...“ Odmlčela se. „Myslíte, že by byl na univerzitě bezpečnější?“

„Univerzitní kampusy jsou nabité cennostmi – superpočítače, slavná umělecká díla, experimentální zařízení všeho druhu,“ vysvětloval Caine. „A navíc univerzita disponuje i některými prostředky, které vy nemáte – například policií.“

„To mi připadá jako dobrý nápad,“ zhodnotil Sam. „Podívejte se tedy po nějaké možnosti, jak to schovat tam. Když zjistíte, že to je praktické, uděláme to. Když ne, můžeme si pronajmout společnou bezpečnostní schránku v bance a vy můžete pracovat tam.“

„Dobře,“ souhlasil Caine. „Promluvím si s děkanem a dám vám vědět. Kdy můžete odjet do Guatemaly?“

„Zítřa,“ odvětil Sam. „Rádi bychom tam dojeli, ověřili místo a hned se zase vrátili.“

„Když se to tak povede, možná bychom mohli začít organizovat větší tým, který by se v létě vydal hledat jedno z těch větších měst na mapě. Rád bych, kdybyste mohli jet se mnou. Není nikdo, koho bych s sebou měl raději.“

„Zamyslíme se nad tím,“ usmála se Remi, „hned jak dokončíme svou výzvědnou misi.“

Zbytek dne strávili Sam a Remi přípravou na svou cestu do Guatemaly. Balili si věci, dohlíželi, aby na ně čekalo pořádné potápěčské vybavení a obleky, podrobně plánovali každý krok cesty. Uprostřed příprav je vyrušila Selma. „Mám ta povolení, která jste chtěli.“

„Jaká povolení?“ nechápala Remi.

„Na držení střelných zbraní v Guatemale. Jsou to kopie, ale originály na vás budou čekat v hotelu v Ciudad de Guatemala. Jde mimochodem jen o skryté nošení. Veřejné vystavování pistolí tam vidí neradi. Řekla bych, že po té jejich občanské válce to lidem nahání strach.“

„Díky, Selmo,“ řekla Remi.

„Taky jsem vám do satelitních telefonů převedla GPS mapy guatemalského regionu Alta Verapaz. Souřadnice toho hledaného místa byste si měli raději zapamatovat, ty bych tam zapisovala nerada. Máte tam ale čísla na americkou ambasádu, konzulát v Guatemale a na místní policii. V poslední době se v oblasti odehrálo mnoho zločinů a Američani se tam někdy jeví jako ideální oběti únosů kvůli výkupnému.“

„Budeme opatrní,“ uklidňovala ji Remi.

„To prosím buďte. Neberte si to osobně, ale vy dva ještě navíc vypadáte bohatě. Jsem ráda, že si s sebou berete ty šaty ze záchranných prací v Mexiku. A výbavu si raději někam schovejte.“

„Díky za připomenutí,“ řekl Sam.

„A ještě něco,“ pokračovala Selma. „Dave Caine vám vzkazuje, že mu univerzita přidělila skvělé místo na práci s kodexem. V archivačním oddělení univerzitní knihovny je opravdický kompletní sejf i s volnou místností, kde může pracovat. Každý den, když skončí, může kodex zamknout zpátky do sejfu.“

„To by mělo být v pohodě,“ souhlasil Sam.

Remi dodala: „A teď je řada na nás, abychom poprosili o opatrnost *vás*.“

„To je fakt,“ přikývl Sam. „Kdyby kohokoli z vás sledovali, nechodte na univerzitu, ale zamiřte rovnou na policejní stanici.“

„Nemějte obavy,“ řekla. „Přeji vám úspěšnou cestu. Volejte často a vraťte se nám brzy. A slibuji, že Zoltán se bude mít jako o dovolené.“

Dvanáct hodin nato už Sam a Remi seděli v letadle do města Guatemala.

Tajemství Mayů

Clive Cussler

Thomas Perry

Překlad: Eva Kadlecová

Obálka: Adam Pižurný

Odpovědný redaktor: Dalibor Kumr

Technický redaktor: Radek Střecha

Authorized translation from the English language edition The Mayan Secrets.

Copyright © 2013 by Sandecker, RLLLP.

By arrangement with Peter Lampack Agency, Inc.

350 Fifth Avenue, Suite 5300

New York, NY 10118, USA.

Translation © Eva Kadlecová, 2016

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN tištěné verze 978-80-264-1148-2

ISBN e-knihy 978-80-264-1164-2 (1. zveřejnění, 2016)

Vydalo nakladatelství CPress v Brně roku 2016 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 24 019.

© Albatros Media a. s., 2016. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Kompletní nabídku titulů naleznete na
www.albatrosmedia.cz